

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

METODICKÝ POKYN

PRO ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ A

JEJICH VYKAZOVÁNÍ

V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ

2021-2027

Verze: 3

Datum: červenec 2024

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Národní orgán pro koordinaci

Odbor řízení a koordinace fondů EU

Staroměstské náměstí 6

110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.gov.cz

Vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR dne 4. 7. 2024 s účinností od 15. 7. 2024.

OBSAH

1. PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN.....	5
2. ÚVOD.....	9
3. PŘEHLED LEGISLATIVY	11
3.1. LEGISLATIVA EU.....	11
3.2. LEGISLATIVA ČR	12
4. ZÁKLADNÍ PRAVIDLA ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE.....	13
5. VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	18
5.1. ÚČETNICTVÍ V PŘÍPADĚ ÚPLNÉHO VYKAZOVÁNÍ VÝDAJŮ.....	18
5.2. ÚČETNICTVÍ V PŘÍPADĚ VYUŽITÍ ZJEDNODUŠENÝCH METOD VYKAZOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍHO S NÁKLADY.....	19
6. ÚPLNÉ VYKAZOVÁNÍ VÝDAJŮ.....	20
6.1. POŘÍZENÍ NEHMOTNÉHO MAJETKU	21
6.2. NÁKUP POZEMKU.....	22
6.3. POŘÍZENÍ BUDOVY, STAVBY	23
6.3.1. <i>Nákup stavby nebo zřízení práva stavby</i>	<i>23</i>
6.3.2. <i>Pořízení staveb formou výstavby a stavební úpravy</i>	<i>25</i>
6.4. POŘÍZENÍ NEMOVITOSTI PROSTŘEDNICTVÍM VYVLASTNĚNÍ	25
6.5. POŘÍZENÍ MOVITÝCH VĚCÍ	26
6.6. ODPISY.....	27
6.7. LEASING	28
6.7.1. <i>Finanční leasing</i>	<i>28</i>
6.7.2. <i>Operativní leasing.....</i>	<i>29</i>
6.8. MATERIÁL A ZÁSoby	30
6.9. OSOBNÍ VÝDAJE	30
6.10. CESTOVNÍ NÁHRADY	33
6.11. NÁKUP SLUŽEB.....	35
6.11.1. <i>Outsourcing v rámci Technické pomoci</i>	<i>36</i>
6.12. FINANČNÍ VÝDAJE, SPRÁVNÍ A JINÉ POPLATKY	37
6.13. DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	38
6.14. VĚCNÉ PŘÍSPĚVKY.....	39
7. ZJEDNODUŠENÉ METODY VYKAZOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍ S NÁKLADY	42
7.1. NASTAVENÍ A VYUŽITÍ ZJEDNODUŠENÝCH METOD VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍHO S NÁKLADY DLE ÚROVNĚ FINANČNÍCH TOKŮ	42
7.2. ZJEDNODUŠENÉ METODY VYKAZOVÁNÍ.....	45

7.2.1. Povinnost využít ZMV	45
7.2.2. Metody ZMV.....	45
7.2.3. ZMV v operacích realizovaných prostřednictvím veřejných zakázek.....	47
7.2.4. ZMV v operacích zakládajících veřejnou podporu	47
7.2.5. ZMV v technické pomoci.....	49
7.3. FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍ S NÁKLADY	50
8. ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE.....	50
8.1. NÁKUP NEMOVITOSTÍ OD PROPOJENÝCH OSOB	51
8.2. VEŘEJNÁ PODPORA	52
8.3. FINANČNÍ NÁSTROJE	53
8.4. GRANTY VÁZANÉ NA PODMÍNKY	54
8.5. KŘÍŽOVÉ FINANCOVÁNÍ	54
8.6. VYŠŠÍ MOC.....	55
8.7. PŘEMÍSTĚNÍ AKTIVIT	56
9. SEZNAM ZKRATEK	58
10. ZÁVAZNOST A ÚČINNOST DOKUMENTU.....	59

1. PŘEHLED PROVEDENÝCH ZMĚN

Kapitola/strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
3/8 7.2.1/42 7.2.4/45	Doplnění Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.	1. 11. 2022
4/11-12	Upřesnění způsobilosti výdajů vyplývajících ze změn smluv/závazků podle § 222 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.	1. 11. 2022
4/13	Upřesnění textace v části V. Vykázání výdaje nebo prokázání dosažení výstupu či výsledku, pododstavce Proplácení výdaje s využitím zjednodušených metod vykazování nebo financování nesouvisejícím s náklady, a to s ohledem na rozdíly mezi jednotlivými typy ZMV.	1. 11. 2022
5/15	Díličí úprava z důvodu jasnější formulace skupiny výdajů, na které se použije úplné vykazování výdajů.	1. 11. 2022
6/17	Sladění pravidel aplikovaných na programy v rámci cíle „Investice pro zaměstnanost a růst“ a na PPS ČR – PR v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ spočívající v navýšení limitu pro účetní doklady, které se zahrnují do seznamu účetních dokladů ze 400 EUR na 800 EUR.	1. 11. 2022
6.9/30	Úprava způsobu doložení Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, a to s ohledem na omezení vyplývající ze zákona č. 234/2014 Sb. Zákona o státní službě.	1. 11. 2022
6.10/32	Úprava chybného odkazu na sazebník per diem, odstranění konkrétní výše sazby uvedené v poznámce pod čarou č. 36 z důvodu větší flexibility MP při případných změnách.	1. 11. 2022
6.13/34-35	Zpřehlednění kapitoly, specifikace okamžiku vzniku nezpůsobilosti DPH v případě změny daňového statutu příjemce v době realizace, resp. udržitelnosti projektu.	1. 11. 2022
7/39-44	Díličí úpravy textu, které jsou formálního charakteru. Cílem je opravit zřejmé nepřesnosti či doplnit odkazy uvedením úplných informací.	1. 11. 2022
7.2.2/43	Změna ve způsobu zpracování bližších informací k ZMV, které budou namísto v příručce uvedeny na úložišti SharePoint PS Metodika, a to zejména z praktických důvodů, kdy dokumenty sdílené na úložišti lze jednoduše a flexibilně upravovat a doplňovat.	1. 11. 2022
8.1/47	Díličí úprava z důvodu nepřesnosti v textu.	1. 11. 2022
8.2/49	Díličí doplnění z důvodu upřesnění, že výdaje financované podporou de minimis (výdaje na přípravné práce) mohou vzniknout před podáním žádosti o podporu.	1. 11. 2022

Kapitola/strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
Celý text	Sladění pojmů „výdaj“ a „náklad“ v rámci celého metodického pokynu tak, aby byl zajištěn soulad s větou uvedenou v kap. 2: „Pro účely tohoto pokynu se tedy používá pojem „výdaj“ s výjimkou případů, kdy se jedná z účetního hlediska o „náklad“, tj. v případě časového rozlišení nákladu a výdaje a dále v případě nastavení zjednodušených metod vykazování nákladů (dále jen „ZMV“) a financování nesouvisejícího s náklady (dále jen „FNN“).	1. 11. 2022
3/11,12	Zohlednění vydání nových nařízení EU v oblasti podpory de minimis. Doplnění zákona č. 283/2021 Sb. stavební zákon. Dále doplnění vyhlášky č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.	15. 7. 2024
4/14	Upřesnění, že v případě ZMV úhrada plateb může proběhnout i mimo rámec časové způsobilosti.	15. 7. 2024
4/15	Doplnění způsobilosti výdajů technické pomoci v případě překryvů programových období.	15. 7. 2024
4/16	Zrušení omezení možnosti předplacení služeb po dobu udržitelnosti, a to za předpokladu, že se nejedná o výdaje na provoz a údržbu operace definované v čl. 73 (2) písm. d) obecného nařízení. V návaznosti na tuto změnu byla odstraněna poznámka pod čarou č. 11. Upřesnění výjimky pro způsobilost výdajů po ukončení fyzické realizace projektu.	15. 7. 2024
4/16	Doplnění zákazu dvojího financování.	15. 7. 2024
5.2/19	Vložení nové poznámky pod čarou č. 18, jíž došlo k promítnutí závěrů ze stanoviska GFR ke kontrole dotací financovaných formou ZMV a z jednání s MF k rozpočtovému zatřídění příjmů z dotací a souvisejících paušálních výdajů. Dále bylo upřesněno datum vzniku paušálních nákladů a to, že skladbu paušálních nákladů stanoví poskytovatel podpory.	15. 7. 2024
6.3.1/24	Doplnění zákona č. 283/2021 Sb. stavební zákon, a s tím související doplnění názvů relevantních dokladů.	15. 7. 2024
6.3.2/25	Doplnění zákona č. 283/2021 Sb. stavební zákon, a s tím související doplnění názvů relevantních dokladů.	15. 7. 2024
6.6/27	Doplnění způsobilosti účetních odpisů v případě využití dlouhodobého nehmotného majetku v rámci operace.	15. 7. 2024

Kapitola/strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
6.9/31	Doplnění způsobilého výdaje zaměstnavatele, který byl stanoven kolektivní smlouvou/dohodou nebo vnitřním předpisem zaměstnavatele např. odvod do FKSP nad rámec povinného limitu vyplývajícího ze zákona.	15. 7. 2024
6.9/31	V souvislosti s novelou zákoníku práce dochází k doplnění způsobilosti náhrad odměn z DPP a DPČ za dovolenou a překážek vzniklých na straně zaměstnance.	15. 7. 2024
6.10/35	Doplnění dokladů k prokázání způsobilosti u zahraničních pracovních jednání.	15. 7. 2024
6.11/35	Doplnění cloudových služeb do výčtu možných způsobilých výdajů.	15. 7. 2024
6.13/38	Zpracování Metodického stanoviska ministra pro místní rozvoj č. 1 ve věci změny v přístupu posuzování způsobilosti DPH (došlo k odstranění konkrétních paragrafů zákona, nově je odkazováno pouze na části zákona o DPH týkající se vrácení a odpočtu daně. S ohledem na zpřesnění textace byla spojka „nebo“ nahrazena spojkou „a současně“).	15. 7. 2024
6.13/38	Doplnění odpovědnosti příjemce za stanovení, zda se na něj vztahuje institut vrácení daně či zda a v jakém rozsahu má nárok na odpočet DPH.	15. 7. 2024
6.13/38	Doplnění poznámky pod čarou, že navratitelnost DPH se posuzuje i v případě tzv. "kaskádových projektů".	15. 7. 2024
7.1/40-42	V kapitole byla vydefinována „vyšší úroveň“ jako úroveň Komise a program a „nižší úroveň“ jako úroveň „program a příjemce“.	15. 7. 2024
7.1/40	Odstranění pojmu „konečný příjemce“ z písm. b), včetně poznámky pod čarou č. 43. Daný text definuje úroveň financování „program a příjemce“, na které lze využít ZMV a FNN dle čl. 53 obecného nařízení. Došlo tak k napravení chybného tvrzení, kdy čl. 53–56 obecného nařízení se nevztahují na finanční nástroje, a to ani v případě operace kombinující finanční nástroje s dotací, která se dle čl. 58 (5) obecného nařízení řídí pravidly pro finanční nástroje. Podpora konečným příjemcům ze strany Fondu malých projektů, který je příjemcem dle obecného nařízení, se řídí specifickými pravidly stanovenými v Nařízení (EU) č. 2021/1059, nikoliv čl. 53-56 obecného nařízení, které se vztahují na úroveň příjemců, tudíž dosavadní znění ztrácí své opodstatnění. Navíc MP ZV je pro PPS ČR-PR pouze doporučující. Doplnění základního vymezení tzv. off-the-shelf metod v poznámce pod čarou č. 43.	15. 7. 2024

Kapitola/strana	Předmět aktualizace	Účinnost (datum)
7.1/45	Doplnění fixního kurzu pro účely schválení částek jednotkových nákladů a jednorázových částek v dodatku 1 programu a jejich vykázání v žádostech o platbu EK.	15. 7. 2024
7.2/43	Vypuštění druhé odrážky: „ <i>a na část podpory financované formou dotace nebo návratné finanční výpomoci v případě, kdy tyto formy financování jsou kombinovány s finančními nástroji.</i> “ Důvodem pro vypuštění dané odrážky byla skutečnost, že se čl. 53–56 obecného nařízení nevztahují na finanční nástroje, a to ani v případě operace kombinující finanční nástroj s dotací, která se dle čl. 58 (5) obecného nařízení řídí pravidly pro finanční nástroje. I když na dotační složku operace týkající se finančního nástroje je možné využít ZMV, dané se neřídí pravidly stanovenými v ON pro granty.	15. 7. 2024
7.2.2/44	Zohlednění vydání nových nařízení EU v oblasti podpory de minimis v poznámce pod čarou č. 51.	15. 7. 2024
7.2.3/46	Doplnění povinnosti elektronicky zaznamenávat a uchovávat údaje dle polí 23 a 24 přílohy XVII obecného nařízení u přímých nákladů financovaných formou ZMV, a to včetně kurzu pro převod částky plnění subdodavatele jako limitu pro elektronickou evidenci dat.	15. 7. 2024
8.7/56	Doplnění informace k aplikaci čl. 66 odst. 1 a 2 obecného nařízení, které se týká institutu „přemístění“.	15. 7. 2024
Celý text	Formální úpravy	15. 7. 2024

2. Úvod

Metodický pokyn pro způsobilost výdajů a jejich vykazování v programovém období 2021-2027 (dále jen „metodický pokyn“) **stanovuje** v souladu s právními předpisy Evropské unie (dále jen „EU“) a České republiky (dále jen „ČR“) **závazný metodický rámec základních pravidel způsobilosti výdajů** pro programy spolufinancované z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“), Fondu soudržnosti (dále jen „FS“), Evropského sociálního fondu plus (dále jen „ESF+“), Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (dále jen ENRAF“) a Fondu pro spravedlivou transformaci (dále jen „FST“), (dále jen „fondy EU“) v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost.

Metodický pokyn naplňuje čl. 63 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (dále také „obecné nařízení“), který stanoví, že konkrétní pravidla způsobilosti výdajů jsou stanovena na národní úrovni. Cílem metodického pokynu je zajištění **harmonizace přístupu jednotlivých poskytovatelů podpory a stanovení jednotných základních pravidel způsobilosti a jejich jednotného výkladu.**

Metodický pokyn **je určen pro řídicí orgány programů** spolufinancovaných z fondů EU (dále jen „poskytovatel podpory“) a další subjekty zapojené do implementace programů financovaných z fondů EU.

Poskytovatelé podpory jsou povinni tato základní pravidla dále rozpracovat a konkretizovat podmínky způsobilosti výdajů jasnou a přehlednou formou podle zaměření daného programu v rámci své řídicí dokumentace. Stanovení pravidel způsobilosti pro daný program nebo konkrétní výzvu je tak výlučně v kompetenci poskytovatele podpory, ovšem poskytovatel podpory **nemůže uplatnit pravidla mírnější**, než stanoví tento metodický pokyn. Při stanovení pravidel na úrovni poskytovatele podpory musí být naplněna zásada rovného zacházení a zákaz diskriminace.

Na evropské úrovni jsou pravidla způsobilosti výdajů stanovena v obecném nařízení a specifických nařízeních pro každý z fondů EU. Specifická nařízení pro jednotlivé fondy vymezují rozsah pomoci a také typy aktivit či kategorie výdajů, které jsou pro financování z daného fondu nezpůsobilé.¹

Metodický pokyn byl Ministerstvem pro místní rozvoj zpracován na základě úkolu plynoucího z usnesení vlády č. 284 ze dne 29. dubna 2019.

Věcně způsobilé náklady se stanou způsobilými výdaji svým uhrazením. Pro účely tohoto pokynu se tedy používá pojem „výdaj“ s výjimkou případů, kdy se jedná z účetního hlediska

¹ Viz např. čl. 7 nařízení o EFRR a FS; čl. 16 nařízení k ESF+; čl. 13 nařízení o ENRAF; čl. 9 nařízení o FST.

o „náklad“, tj. v případě časového rozlišení nákladu a výdaje a dále v případě nastavení zjednodušených metod vykazování nákladů (dále jen „ZMV“) a financování nesouvisejícího s náklady (dále jen „FNN“).

3. PŘEHLED LEGISLATIVY

Jedná se o právní předpisy, na které je v textu metodického pokynu odkazováno a z kterých bylo při jeho tvorbě čerpáno. Právní předpisy je třeba vždy používat v platném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny.

3.1. LEGISLATIVA EU

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (dále jen obecné nařízení);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (dále jen „ENRAF nařízení“);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci;
- Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU);
- Nařízení Komise (EU) č. 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis;
- Nařízení Komise (EU) č. 2023/2832 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu;
- Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem;
- Nařízení Rady (EU) č. 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie;
- Doporučení Komise č. 2003/361/ES, o definici mikropodniků, malých a středních podniků.

3.2. LEGISLATIVA ČR

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů;
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
- zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek;
- zákon 159/2006 Sb., o střetu zájmů;
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole);
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů;
- zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury;
- zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky;
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon;
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu;
- zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku;
- zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě;
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce;
- zákon č. 234/2014 Sb. o státní službě;
- zákon 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti;
- zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení;
- zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění;
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů;
- zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv;
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích);
- zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů;
- zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů;
- vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě.

4. ZÁKLADNÍ PRAVIDLA ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE

Příspěvek z fondů EU je možné poskytnout **pouze na způsobilý výdaj**, který kumulativně naplňuje následující podmínky:

Hledisko způsobilosti výdaje:	Podmínky způsobilosti výdaje:
I. VĚCNÁ ZPŮSOBILOST	<p>Výdaj je v souladu s:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ pravidly způsobilosti výdajů stanovenými v obecném nařízení a specifických nařízeních k fondům EU;▪ pravidly způsobilosti stanovenými na národní úrovni;▪ právními předpisy ČR a EU relevantními pro danou operaci²;▪ pravidly a cíli programu;▪ podmínkami podpory, stanovenými v právním aktu o poskytnutí/převodu podpory vydaném dle vnitřních předpisů poskytovatele podpory.
II. PŘIMĚŘENOST	<p>Výše výdaje odpovídá cenám v místě a čase obvyklým a výdaj je vynaložen v souladu s principy 3E, tj. ³:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ hospodárnosti (minimalizace výdajů nutných k dosažení cílů projektu při dodržení odpovídající kvality stanoveného cíle⁴);▪ účelnosti (přímá vazba na cíle projektu a nezbytnost pro jeho realizaci);▪ efektivnosti (minimalizace poměru mezi vynaloženými prostředky a dosaženými výstupy). <p>Výše způsobilého výdaje je upravena na základě rozhodnutí poskytovatele podpory v případě, že výše výdaje vykázaná příjemcem nesplňuje požadavek na přiměřenost výdaje. Úprava výše způsobilého výdaje musí být řádně zdůvodněna a žadateli / příjemci tato informace na jeho žádost poskytnuta.</p> <p>Výdaje vyplývající ze změn smluv/závazků podle § 222 zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, včetně vyhrazených změn závazků podle § 100 odst. 1 (např. změny cen v průběhu veřejné zakázky v důsledku inflace) jsou obecně způsobilé. Toto je možné jen za předpokladu, že předmět změny závazku je obecně podporovaná aktivita (případně jde o podporovanou aktivitu v konkrétním programu), poskytovatel podpory navýšení dotace podpoří a rozhodne o změně právního aktu o poskytnutí podpory na základě žádosti příjemce (platí</p>

² Případně také v souladu s relevantní národní legislativou zahraničního partnera projektu, je-li zapojen do provádění realizace aktivit projektu v zahraničí nebo relevantní národní legislativou v místě realizace projektu, není-li projekt realizován výhradně v ČR.

³ Viz § 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a čl. 73 odst. 2 obecného nařízení.

⁴ Při posuzování hospodárnosti výdaje je rovněž nutné zohlednit plnění zásady stanovené v § 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

v případě, že změna vede k navýšení dotace; jinak se postupuje dle pravidel pro provádění změn rozpočtu uvedených v pravidlech pro žadatele a příjemce daného programu). Zadavatel by měl postupovat v souladu s doporučeními a stanovisky, týkajícími se změn závazků uveřejněných na Portálu k veřejným zakázkám (viz [Metodická stanoviska - Portál o veřejných zakázkách \(portal-vz.cz\)](#)).

V případě využití ZMV a FNN se má za to, že částky a sazby stanovené předem na základě jednoho ze způsobu nastavení ZMV nebo částky, na které se vztahuje FNN, se považují za přiměřené.

Úroveň programu:

- Výdaj vznikl příjemci a byl uhrazen od 1. 1. 2021 nebo ode dne předložení programu Komisi, podle toho, co nastane dříve, do 31. 12. 2029. Úhrada výdajů může být kromě příjemce provedena např. bankou, finanční institucí, případně i dalším subjektem. Podmínkou využití této možnosti je nezbytnost zachování auditní stopy, dostatečný popis finančních toků mezi jednotlivými zapojenými subjekty a nastavení takových smluvních vztahů, které zaručí součinnost zapojených subjektů. Je na rozhodnutí poskytovatele podpory, zda úhradu způsobilých výdajů jiným subjektem než příjemcem umožní. Je rovněž umožněn zánik závazku/splnění závazku započtením vzájemných pohledávek příjemce a dodavatele v souladu s § 1982-1991 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Musí se jednat o započtení na základě dohody obou stran. Jednostranný zápočet bez souhlasu protistrany není možný.
- V případě využití ZMV a FNN⁵ se opatření, která tvoří základ pro úhradu, musí realizovat mezi dnem předložení programu Komisi nebo od 1. 1. 2021, podle toho, co nastane dříve, a 31. 12. 2029. Datum uskutečnění plateb za tato opatření nemá vliv na plnění podmínek časové způsobilosti.
- Výdaj, který se stává způsobilý v důsledku změny programu, je způsobilý ode dne předložení žádosti o změnu programu Komisi⁶. V případě, kdy je změna programu vyvolaná potřebou řešit důsledky přírodní katastrofy, je možné v programu nastavit počátek způsobilosti těchto výdajů na den, kdy došlo k přírodní katastrofě.

III. ČASOVÁ ZPŮSOBILOST

⁵ Viz čl. 53 odst. 1 písm. b), c) a f) obecného nařízení.

⁶ Viz čl. 63 odst. 7 obecného nařízení. V případě EFRR, FS a FST se dané se týká případů, kdy je do programu přidán nový typ intervence uvedený v tabulce 1 přílohy I. obecného nařízení a v případě ENRAF případů, kdy je do programu přidán nový typ intervence uvedený v ENRAF nařízení.

-
- V případě výdajů na technickou pomoc lze v souladu s čl. 36 obecného nařízení za způsobilé výdaje považovat rovněž výdaje, které se mohou vztahovat k předchozímu i navazujícímu programovému období. Rozsah a podmínky podpory stanoví poskytovatel, a to za předpokladu dodržení pravidel stanovených tímto pokynem.

Úroveň projektu:

- Za způsobilé lze považovat jak výdaje vzniklé v průběhu realizace projektu, tak i výdaje, které předcházejí realizaci projektu a jsou pro realizaci projektu nezbytné⁷. Realizaci projektu je možné zahájit i před samotným předložením žádosti o podporu či jejím schválením⁸.
- Projekty však nemohou být podpořeny poskytovatelem podpory, jestliže byly fyzicky dokončeny nebo plně provedeny před předložením žádosti o podporu v programu, a to bez ohledu na to, zda příjemce provedl všechny související platby či nikoliv.⁹ Toto pravidlo se týká rovněž projektů realizovaných prostřednictvím finančních nástrojů.¹⁰
- Z hlediska časové způsobilosti je třeba vždy posoudit, zda se náklad vztahuje k období realizace projektu, či zda okamžikem vzniku spadá již do období přesahující dobu fyzické realizace projektu; pokud je na účetním dokladu uveden jasně identifikovatelný časový údaj, poskytovatel podpory vychází z tohoto údaje. Výdaje vzniklé v období po ukončení fyzické realizace projektu nejsou způsobilé pro příspěvek z fondů EU s výjimkou případů, kdy takto vzniklé výdaje jsou vázány na náklad, který vznikl v období fyzické realizace projektu (typicky výdaje na platy zaměstnanců vykonávajících činnost v projektu vyplacené po ukončení fyzické realizace projektu).¹¹ Výjimku z tohoto pravidla tvoří dále výdaje spojené se závěrečnou zprávou o realizaci a závěrečnou žádostí o platbu (výdaje na administraci, závěrečný audit, je-li požadován, apod.) .

⁷ Pravidla některých režimů veřejné podpory ze způsobilých výdajů projektů vyřazují výdaje na realizaci projektu vzniklé před předložením žádosti o podporu, více viz kapitola 8.2.

⁸ V případě operací, na jejichž realizaci je poskytnuta veřejná podpora nebo podpora de minimis, je možnost zahájit práce na operaci před podáním žádosti o podporu upravena v předpisech EU upravujících pravidla pro poskytnutí příslušné veřejné podpory, více viz kapitola 8.2.

⁹ Viz čl. 63 odst. 6 obecného nařízení.

¹⁰ S výjimkou případů definovaných v čl. 68 obecného nařízení.

¹¹ Takový výdaj musí být vyúčtován a proplacen nejpozději v závěrečné žádosti o platbu.

IV. MÍSTNÍ ZPŮSOBILOST

Operace nebo jejich části mohou být implementovány v rámci ČR, mimo území ČR i mimo území EU, pokud přispívají k cílům programu.

V případě **EFRR** se výdaje související s operacemi, vztahujícími se k více kategoriím regionů v rámci ČR, přidělí k jednotlivé kategorii regionu poměrně dle objektivních kritérií¹².

V případě **ESF+** se výdaje operací realizovaných ve více kategoriích regionů alokují k jakékoli kategorii regionu, pokud přispívají k naplnění specifických cílů programu.

V případě **FST** musí výdaje souviset s operacemi k provádění územního plánu spravedlivé transformace v souladu s čl. 8 Nařízení k FST.

Proplácení výdaje dle skutečně vynaložených nákladů:

- Výdaj musí být **identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný** příslušným účetním, daňovým či jiným dokladem, popřípadě další podpůrnou dokumentací vyžadovanou v rámci řídicí dokumentace programu.
- Prostřednictvím účetních, daňových či jiných dokladů prokazuje příjemce vždy časovou způsobilost pro vznik výdaje, přímou vazbu vynaloženého výdaje na projekt a jeho nezbytnost pro realizaci projektu.

Proplácení výdaje s využitím zjednodušených metod vykazování nebo financování nesouvisejícím s náklady:

- Jednotlivé výdaje se nedokládají s výjimkou výdajů, které tvoří základ pro výpočet paušálních nákladů a na které se vztahují pravidla pro vykazování skutečně vynaložených výdajů. Dokládá se dosažení předem identifikovaných výstupů, výsledků v případě jednotkových nákladů a jednorázových částek a dále splnění podmínek dle pravidel stanovených poskytovatelem podpory v právním aktu o poskytnutí/převodu podpory.

V. VYKÁZÁNÍ VÝDAJE NEBO PROKÁZÁNÍ DOSAŽENÍ VÝSTUPU ČI VÝSLEDKU

Zákaz dvojího financování

- Výdaje/aktivity (případně jejich alikvótní část), na které bude poskytnuta podpora z prostředků fondů EU, nelze financovat z jiných finančních prostředků EU ani z jiných veřejných dotačních / grantových nástrojů. Obdobně způsobilé výdaje/aktivity jedné operace (případně jejich alikvótní část) v rámci programu nelze financovat v rámci jiné operace daného programu, tj. tak, aby bylo zamezeno překryvu jednotlivých podpor.
- Poskytovatelům podpory se doporučuje vyžadovat po příjemcích potvrzení o zamezení dvojího financování např. formou čestného prohlášení.

¹² Viz čl. 63 odst. 3 a odst. 4 obecného nařízení.

Doporučení k uchování dokumentů k operacím podpořeným z fondů EU

Poskytovatelům podpory je doporučeno, aby zajistili a zavázali příjemce k uchování všech dokumentů k operacím podpořeným z fondů EU alespoň po dobu deseti let od 1. 1. roku následujícího po roce, ve kterém uplyne lhůta pro splnění poslední podmínky pro realizaci projektu či jeho udržitelnost, je-li v rámci projektu stanovena, dle právního aktu o poskytnutí / převodu podpory. Lhůta se staví po dobu správního nebo soudního řízení nebo na žádost Komise. Tímto nejsou dotčeny povinnosti týkající se uchování dokumentů vyplývající z právních předpisů ČR¹³ či předpisů k veřejné podpoře¹⁴.

¹³ Např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví; zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů; zákon č. 499/2004 Sb., zákon o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

¹⁴ Viz čl. 17 Nařízení Rady (EU) č. 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

5. VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Poskytovatelé podpory jsou povinni zavázat příjemce k plnění podmínek vyplývajících z níže uvedených podkapitol.¹⁵

5.1. ÚČETNICTVÍ V PŘÍPADĚ ÚPLNÉHO VYKAZOVÁNÍ VÝDAJŮ

Účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Příjemci a partneři s finančním příspěvkem, kteří vedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, musí zajistit **jednoznačné přiřazení účetních položek ke konkrétnímu projektu**, tj. zejména výnosů a nákladů a zařazení do evidence majetku (u příjemců postupujících podle § 1f zákona o účetnictví se jedná o přiřazení zejména příjmů a výdajů a zařazení do evidence majetku).¹⁶

Daňová evidence podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Příjemci a partneři s finančním příspěvkem, kteří nevedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni vést daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozšířenou o níže uvedené požadavky, které budou uvedeny v právním aktu o poskytnutí/převodu podpory. Tito příjemci:

1. povedou oddělenou evidenci nebo odpovídající kód ke všem příjmům a výdajům, majetkům a dluhům s jednoznačnou vazbou k příslušnému projektu;
2. příslušný doklad musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (s výjimkou odst. 1 písm. f) nebo předepsané náležitosti daňového dokladu ve smyslu § 29 až 30 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;
3. předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
4. při kontrole příjemce poskytne na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy, v plném rozsahu.

¹⁵ Plnění podmínek vyplývajících z kapitoly 5 se nevztahuje na zahraniční partnery provádějící aktivity pro projekt (v zahraničí), kteří účtují podle své národní legislativy.

¹⁶ Povinnost vést oddělený účetní systém, nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s operací je stanovena v čl. 74 odst. 1 a) obecného nařízení a vztahuje se pouze na skutečně vzniklé výdaje, vyjma věcných příspěvků, odpisů a výdajů vykazovaných některou ze zjednodušených forem vykazování.

5.2. ÚČETNICTVÍ V PŘÍPADĚ VYUŽITÍ ZJEDNODUŠENÝCH METOD VYKAZOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍHO S NÁKLADY

Příjemci a partneři s finančním příspěvkem nejsou povinni výdaje, které spadají pod režim zjednodušeného vykazování výdajů nebo financování nesouvisejícího s náklady, jednoznačně přiřazovat ke konkrétnímu projektu a prokazovat je účetními doklady¹⁷. Dané neplatí v případě nákladů, které tvoří základ pro výpočet paušálních nákladů a na které se použije metoda úplného vykazování výdajů. Tyto náklady musí být příjemcem náležitě doloženy pomocí účetních dokladů.

¹⁷ Paušální výdaje dle § 14 odst. 6 rozpočtových pravidel se neprokazují daňovými, účetními či jinými doklady, neprokazuje se jejich skutečná výše, jejich složení / skladba (investice, neinvestice), jejich zaúčtování nebo jejich použití. Pokud prostředky poskytnuté na financování paušálních výdajů převyšují skutečnou výši paušálních výdajů příjemce, zůstávají příjemci a považují se za vyčerpané / použité v rozsahu, v němž byly splněny podmínky pro jejich poskytnutí stanovené v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory. Datum vzniku paušálních nákladů je navázáno na datum vzniku přímých nákladů, na které se paušální sazba aplikuje. Vymezení paušálních nákladů stanoví poskytovatel podpory. Nedodržení rozpočtového zatřídění příjmů z dotací a souvisejících paušálních výdajů u příjemců, kteří se řídí vyhláškou č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, neznamená porušení podmínek pro poskytnutí dotace.

6. ÚPLNÉ VYKAZOVÁNÍ VÝDAJŮ

V rámci úplného vykazování výdajů dochází ke stanovení výše způsobilých výdajů pro příspěvek z fondů EU na základě vykázání skutečně vzniklých a uhrazených výdajů prostřednictvím jejich doložení účetním, daňovým či jiným dokladem.

Za účelem jednotného přístupu k posuzování způsobilosti některých skupin či typů výdajů (obvykle se jedná o výdaje, které se vyskytují napříč všemi programy) a jejich dokladování jsou v této kapitole uvedena specifická pravidla či omezení a dále doporučený způsob jejich dokladování.

Poskytovatel podpory **stanoví vlastní podrobná metodická pravidla** úplného vykazování výdaje. Stejně tak konkrétní výčet a rozsah dokladů pro doložení způsobilosti výdaje je v kompetenci poskytovatele podpory.

Pokud není vstup do projektu¹⁸ zcela využíván nebo neslouží zcela pro naplnění cílů projektu, je za způsobilý výdaj považována pouze alikvotní část z jeho výše stanovené dle pravidel u jednotlivých typů výdajů¹⁹. Způsob výpočtu způsobilé části se může odvíjet např. od časového využití zařízení pro účely projektu a je nastaven v rámci posuzování žádosti o podporu a pak případně v rámci posuzování změny projektu. Nastavení metodiky výpočtu alikvotní části a způsobu jejího dokladování je v kompetenci poskytovatele podpory. Poskytovatel podpory musí ověřit doklady o výpočtu alikvotní části při první žádosti o platbu, ve které jsou tyto výdaje vykázány.

Příjemce podpory musí být zavázán doložit a archivovat výpočet alikvotní části, vztahující se k době realizace projektu, včetně důvodu případné změny a nového výpočtu.

Využití seznamu účetních dokladů

Poskytovatel podpory je oprávněn umožnit příjemcům využití **seznamu účetních dokladů** namísto předkládání faktur splňujících náležitosti dle § 11 zákona o účetnictví, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu, a to takovým způsobem, který nepředstavuje dodatečnou administrativní zátěž.

¹⁸ Např. majetek, materiál, zásoby, nákup služeb nebo míra zapojení osoby do projektu.

¹⁹ Pořizovací cena, cena stanovená dle znaleckého posudku, výše odpisu, cena za pronájem, splátky finančního leasingu, výše osobního výdaje, výdaj za službu.

Při využití seznamu účetních dokladů předkládaného spolu se žádostí o platbu stanoví poskytovatel podpory požadované údaje, které musí být uvedeny na seznamu. Maximální limit pro začlenění do seznamu účetních dokladů je **20 000 Kč²⁰ za jeden účetní doklad²¹**. Tento limit se vztahuje k částce, která je uplatňovaná jako způsobilý výdaj v rámci daného projektu.

Využití seznamu dokladů může poskytovatel podpory umožnit také pro výdaje nad tento limit v případech, kdy bude poskytovatel podpory výdaje kontrolovat pouze na vzorku, a tyto výdaje do vzorku nebudou zahrnuty²².

Poskytovatel podpory zajistí nastavení takového systému kontrol seznamu účetních dokladů, který zajistí opodstatněnost a reálnost a přezkoumatelnost výdajů požadovaných k proplacení na základě seznamu účetních dokladů²³.

6.1. POŘÍZENÍ NEHMOTNÉHO MAJETKU

Pravidla způsobilosti

Jedná se o:

- dlouhodobý nehmotný majetek s dobou použití delší než jeden rok a v ocenění od výše stanovené účetní jednotkou, a
- drobný nehmotný majetek s dobou použití delší než jeden rok a v ocenění do výše stanovené účetní jednotkou.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Mezi způsobilé výdaje lze zahrnout např. software, pořízení databází, práv duševního vlastnictví (licence, patenty, know-how apod.).

VÝŠE ZPŮSOBILÉHO VÝDAJE

Způsobilým výdajem je pořizovací cena, tj. cena včetně výdajů souvisejících s pořízením (např. instalace).

Není-li majetek oceněn pořizovací cenou, je maximální výše způsobilých výdajů určena na základě ocenění znaleckým posudkem, vyhotoveným dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

²⁰ Pokud je DPH v rámci projektu způsobilým výdajem, tak se daný limit vztahuje na výdaj včetně DPH. Pokud DPH není způsobilým výdajem, tak se jedná o částku bez DPH. U PPS ČR - PR zahrnuje seznam účetních dokladů jednotlivé účetní doklady v maximální hodnotě 800 EUR.

²¹ U vykazování mzdových výdajů se za jeden účetní doklad, který je možné zahrnout do seznamu účetních dokladů, považuje způsobilá část mzdy/platu/odměny jednotlivého pracovníka nepřesahující částku 20.000 Kč za předpokladu, že je do této částky zahrnuta hrubá mzda včetně osobních příplatků a zákonné zdravotní a sociální pojištění. V případě, že má osoba více částečných úvazků v rámci jednoho projektu, hodnota účetních dokladů se sčítá.

²² Příjemce předkládá na základě pravidel poskytovatele podpory v rámci seznamu účetních dokladů i výdaje nad 20 000 Kč, poskytovatel podpory následně vybere vzorek a vyžádá si relevantní doklady pro provedení administrativního ověření způsobilosti výdajů na vzorku.

²³ Dle pokynů/postupů uvedených v Metodickém pokynu Kontrola finančních prostředků poskytovaných z EU fondů v programovém období 2021-2027.

Dokladování

smlouva/objednávka

inventární karta

faktura, případně znalecký posudek

doklad o úhradě

6.2. NÁKUP POZEMKU

Pravidla způsobilosti

OMEZENÍ PRO JEDNOTLIVÉ FONDY	U ESF+ není možno spolufinancovat nákup pozemků. Tímto není dotčena možnost nákupu pozemku z ESF+ pomocí křížového financování.
LIMITY PRO POŘIZOVACÍ CENU	<p>Pořizovací cena pozemků, může být započtena maximálně do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt²⁴. V případě opuštěných ploch a ploch dříve používaných k průmyslovým účelům²⁵, které zahrnují budovy, se tento limit zvýší na 15 %.</p> <p>V případě operací týkajících se zachování životního prostředí se výše uvedená omezení způsobilosti výdajů na nákup pozemku nepoužijí.</p> <p>Pro finanční nástroje se tyto procentní sazby vztahují na příspěvek z programu vyplacený konečnému příjemci, v případě záruk na částku zaručeného úvěru.</p>
ZNALECKÝ POSUDEK	Pozemek, bude oceněn znaleckým posudkem, který nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením nemovitosti , vyhotoveným dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, či v relevantních případech dle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Příjemce může doložit znalecký posudek vyhotovený i po pořízení nemovitosti, je však nezbytné, aby v posudku bylo uvedeno, že je zpracován k datu pořízení nemovitosti.

²⁴ Výchozí pro výpočet je výše způsobilých výdajů bez výdajů na nákup pozemku, která odpovídá 90% celkovým způsobilým výdajům projektu. Z této hodnoty se pak dopočte 10% limit představující maximální možnou hranici způsobilých výdajů na nákup pozemku. V první fázi poskytovatel podpory ověřuje nepřekročení tohoto limitu v rámci hodnocení žádosti o podporu ve vztahu k plánovaným způsobilým výdajům. Konečné ověření nepřekročení limitu probíhá v rámci administrace poslední žádosti o platbu, tj. ve vztahu ke skutečně vynaloženým způsobilým výdajům.

²⁵ Jedná se o nemovitost (území, areál, pozemek, objekt), která je nevyužívaná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Danou nemovitost nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces její regenerace. Jednotlivé parametry mohou být upřesňovány pro účely využití v jednotlivých programech.

	Způsobilým výdajem je pořizovací cena nebo cena stanovená znaleckým posudkem²⁶ podle toho, která z uvedených cen bude nižší, vždy však maximálně do limitu pro pořizovací cenu pozemku stanovenému výše.
OKAMŽIK POŘÍZENÍ	Rozhodným okamžikem pro posouzení časové způsobilosti pořízení pozemku je datum, ke kterému má vklad do katastru nemovitostí právní účinky . Smlouva o koupi pozemku může být sepsána i před zahájením realizace projektu.
Dokladování	
kupní smlouva	
znalecký posudek na cenu v místě a čase obvyklou	
doklad o úhradě	
výpis z katastru nemovitostí nebo vyrozumění příslušného katastrálního úřadu o zapsání vlastnického práva k pozemku do katastru nemovitostí	
V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím návrhu na vklad do katastru nemovitostí potvrzeného katastrálním úřadem. Nejpozději v závěrečné žádosti o platbu musí být doložen převod vlastnického práva.	

6.3. POŘÍZENÍ BUDOVY, STAVBY

6.3.1. NÁKUP STAVBY NEBO ZŘÍZENÍ PRÁVA STAVBY²⁷

Pravidla způsobilosti	
OMEZENÍ PRO JEDNOTLIVÉ FONDY	U ESF+ není možno spolufinancovat nákup staveb nebo práva stavby. Tímto není dotčena možnost nákupu staveb nebo práva stavby z ESF+ pomocí křížového financování.
STAVBA K DEMOLICI	Poskytovatel podpory může ve výjimečných a řádně odůvodněných případech povolit nákup staveb, které jsou pro účely projektu určeny k demolici.
ZNALECKÝ POSUDEK	Cena stavby nebo práva stavby bude oceněna znaleckým posudkem, který nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením stavby nebo zřízením práva stavby , vyhotoveným dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Příjemce může doložit znalecký posudek vyhotovený i po pořízení stavby nebo po zřízení práva stavby, je však nezbytné, aby

²⁶ V relevantních případech do výše ceny určené postupem dle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury.

²⁷ Dle § 1240 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

v posudku bylo uvedeno, že je zpracován k datu pořízení stavby či zřízení práva stavby.

Způsobilým výdajem je pořizovací cena nebo v případě práva stavby cena sjednaná dle smlouvy o právu stavby, v obou případech maximálně však do výše ceny stanovené znaleckým posudkem²⁸.

OKAMŽIK POŘÍZENÍ

V případě, že se stavba eviduje v katastru nemovitostí dle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, je rozhodným okamžikem pro posouzení časové způsobilosti pořízení stavby nebo práva stavby datum, ke kterému má vklad do katastru nemovitostí právní účinky.

V ostatních případech, kdy se daná stavba neeviduje v katastru nemovitostí, je rozhodující okamžik pro posouzení časové způsobilosti pořízení stavby účinnost právního aktu o převodu vlastnických práv.

Dokladování

kupní smlouva

listina, kterou se nabývá právo stavby (např. kupní smlouva)

znalecký posudek na cenu v místě a čase obvyklou

doklad o úhradě

výpis z katastru nemovitostí nebo vyrozumění příslušného katastrálního úřadu o zapsání vlastnického práva ke stavbě do katastru nemovitostí

V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím **návrhu na vklad do katastru nemovitostí** potvrzeného katastrálním úřadem. Nejpozději v závěrečné žádosti o platbu musí být doložen převod vlastnického práva.

U staveb, u nichž je již vydáno **kolaudační rozhodnutí nebo rozhodnutí o povolení k předčasnému užívání stavby** nebo **rozhodnutí o povolení zkušebního provozu** dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, případně obdobná rozhodnutí dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, příjemce předkládá tyto doklady.

U nedokončených (rozestavěných) staveb příjemce předloží **pravomocné povolení stavby** nebo **rozhodnutí o povolení záměru** dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, případně pravomocné **stavební povolení** nebo účinné **stavební ohlášení** dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, a popř. další dokumentaci požadovanou řídicím orgánem (např. projektovou dokumentaci stavby).

²⁸ V relevantních případech do výše ceny určené postupem dle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury.

6.3.2. POŘÍZENÍ STAVEB FORMOU VÝSTAVBY A STAVEBNÍ ÚPRAVY

Obsahové vymezení	Konkrétní příklady způsobilých výdajů
PŘEDPROJEKTOVÁ PŘÍPRAVA	geologické, hydrologické, archeologické a pyrotechnické průzkumy
PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE	projektová dokumentace stavby vč. průkazu energetické náročnosti
ZABEZPEČENÍ VÝSTAVBY	technický dozor investora, autorský dozor, inspekce bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ekologický dozor, případně supervize
PŘÍPRAVA A ZAŘÍZENÍ STAVENIŠTĚ	demolice stávajících objektů, odstranění ekologických zátěží
STAVEBNÍ PRÁCE PODLE PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE	Rekonstrukce stávajících prostor, popř. jejich vnitřní úprava, nově postavené prostory, napojení na inženýrské sítě, terénní práce a úpravy. Pokud je zhotovitel u projektů vybírán formou výběrového řízení, může být příjemce vyzván k doložení dokumentace k výběrovému řízení.

Dokladování

účetní/daňové doklady s jasnou identifikací předmětu plnění

Pokud nelze posoudit způsobilost výdaje podle identifikace předmětu plnění, je nutno doložit objednávku, dodací list, předávací protokol a soupisy provedených prací.

smlouva, smlouva o dílo

doklad o úhradě

projektová dokumentace

stavební deník

rozhodnutí vydané na základě řízení o povolení záměru nebo řízení o užívání definované dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, případně odpovídající rozhodnutí nebo doklady dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, např. územní rozhodnutí; stavební povolení; kolaudační rozhodnutí.

6.4. POŘÍZENÍ NEMOVITOSTI PROSTŘEDNICTVÍM VYVLASTNĚNÍ

Pravidla způsobilosti

OMEZENÍ PRO JEDNOTLIVÉ FONDY

U ESF+ není možno spolufinancovat vyvlastnění nemovitosti. Tímto není dotčena možnost podpory vyvlastnění nemovitosti z ESF+ pomocí křížového financování.

ROZHODNUTÍ O VYVLASTNĚNÍ	<p>Vyvlastnění je realizováno na základě pravomocného rozhodnutí o vyvlastnění dle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě.</p> <p>Způsobilým výdajem je nejvýše náhrada stanovená v rozhodnutí o vyvlastnění.</p> <p>Způsobilým výdajem je rovněž výdaj stanovený dle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, tj. výdaje na stěhování apod.</p>
---------------------------------	---

LIMIT PRO VYVLASTNĚNÍ	Celkové výdaje na pořízení pozemků prostřednictvím vyvlastnění nesmí přesáhnout 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt ²⁹ .
------------------------------	--

Dokladování

rozhodnutí o vyvlastnění

doklad o úhradě

výpis z katastru nemovitostí nebo vyrozumění příslušného katastrálního úřadu o zapsání vlastnického práva k pozemku/stavbě do katastru nemovitostí

V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí, je možné doložit vlastnictví prostřednictvím **návrhu na vklad do katastru nemovitostí** potvrzeného katastrálním úřadem. Nejpozději v závěrečné žádosti o platbu musí být doložen přechod vlastnického práva.

6.5. POŘÍZENÍ MOVITÝCH VĚCÍ

Pravidla způsobilosti

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ	<p>Jedná se o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobý hmotný majetek s dobou použití delší než jeden rok a v ocenění <u>od</u> výše stanovené účetní jednotkou, a • drobný hmotný majetek s dobou použití delší než jeden rok a v ocenění <u>do</u> výše stanovené účetní jednotkou. <p>Do kategorie samostatných movitých věcí lze zahrnout pořízení kancelářského vybavení, vozidel, strojů, zařízení, hardware apod.</p>
VÝŠE ZPŮSOBILÉHO VÝDAJE	Způsobilým výdajem je pořizovací cena včetně výdajů souvisejících s pořízením (např. montáž, doprava).
NÁKUP POUŽITÉHO MAJETKU	Nákup použitého zařízení může být považován za způsobilý výdaj, je-li pořizovací cena určena na základě průkazného průzkumu trhu

²⁹ V případě opuštěných ploch a ploch dříve používaných k průmyslovým účelům, které zahrnují budovy, se tento limit zvýší na 15 %. V případě operací v oblasti ochrany životního prostředí se toto omezení nepoužije. V první fázi poskytovatel podpory ověřuje nepřekročení tohoto limitu v rámci hodnocení žádosti o podporu ve vztahu k plánovaným způsobilým výdajům. Nicméně konečné ověření nepřekročení limitu probíhá v rámci administrace poslední žádosti o platbu, tj. ve vztahu ke skutečně vynaloženým způsobilým výdajům.

a je nižší než výdaje na obdobné nové zařízení. Toto může být omezeno pravidly veřejné podpory.

V případě pořízení dlouhodobého majetku může být majetek oceněn rovněž na základě znaleckého posudku vyhotoveného znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku. Posudek nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením majetku. Příjemce může doložit znalecký posudek vyhotovený i po pořízení daného majetku, je však nezbytné, aby v posudku bylo uvedeno, že je zpracován k datu jeho pořízení.

Způsobilý není nákup použitého majetku v případě, že na jeho pořízení byly již předchozím majitelem použity zdroje EU, státního rozpočtu či finanční prostředky použité na povinné spolufinancování projektu, jehož realizace ještě probíhá anebo se nachází ve fázi udržitelnosti. Dané lze prokázat např. ustanovením v kupní smlouvě, případně na základě čestného prohlášení příjemce.

Dokladování

dodací list

objednávka/smlouva

v případě nákupu použitého majetku **průkazný průzkum trhu na tržní cenu/znalecký posudek**

Faktura

doklad o úhradě

inventární karta majetku

6.6. ODPISY

Pravidla způsobilosti

ODEPISOVANÝ MAJETEK

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku používaného pro účely projektu jsou způsobilým výdajem za dobu využívání tohoto majetku při realizaci projektu, a to za předpokladu, že nákup takového majetku není součástí způsobilých výdajů na projekt.

K pořízení takového majetku může dojít před začátkem fyzické realizace projektu nebo i v průběhu jeho realizace.

VÝŠE ODPISU

U dlouhodobého hmotného majetku se pro účely posuzování způsobilosti výdajů za způsobilý výdaj považuje daňový odpis stanovený dle zákona o daních z příjmů. Je vypočtený ze vstupní ceny majetku, maximálně do výše poměrné části ročních odpisů stanovené s přesností na měsíce či dny připadající na dobu realizace projektu.

V případě dlouhodobého nehmotného majetku je za způsobilý výdaj považován účetní odpis stanovený interní směrnici účetní jednotky v souladu se zákonem o účetnictví a související vyhláškou.

**KUMULATIVNÍ PODMÍNKY
ZPŮSOBILOSTI**

Odpisy lze za způsobilé považovat za předpokladu splnění kumulativních podmínek:

- umožňují to pravidla způsobilosti programu;
- výše výdajů je doložena doklady, jejichž důkazní hodnota je rovnocenná fakturám;
- náklady se týkají výhradně období, ve kterém je projekt realizován;
- na pořízení odepisovaného majetku nebyly použity granty z veřejných zdrojů³⁰.

DOKLADOVÁNÍ

inventární karta majetku s uvedením pořizovací ceny majetku a obsahující zejména informace o použité metodě daňového odepisování a částce ročních odpisů

odpisový plán / informaci o použité metodě daňového odepisování

6.7. LEASING

Leasing je způsob financování spočívající v pronájmu předmětu nutného pro realizaci projektu na předem stanovenou dobu za dohodnutou odměnu, který je v případě finančního leasingu spojený s právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce.

6.7.1. FINANČNÍ LEASING

Pravidla způsobilosti

PŘEDMĚT LEASINGU

Finanční leasing je způsobilým výdajem pouze v případě, pokud je způsobilý pro spolufinancování z fondů EU také předmět tohoto leasingu.

VÝŠE ZPŮSOBILÉHO VÝDAJE

U leasingových smluv s doložkou o odkupu (nebo u smluv stanovujících minimální leasingové období o délce odpovídající životnosti investice, která je předmětem smlouvy) nesmí částka způsobilá ke spolufinancování z fondů EU a národních veřejných

³⁰ Viz čl. 67 odst. 2 písm. d) obecného nařízení. Dané omezení se nevztahuje se na institucionální podporu poskytovanou dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

zdrojů přesáhnout tržní hodnotu investice, která je předmětem leasingu.

Daně a finanční činnost pronajímatele související s leasingovou smlouvou nejsou způsobilými výdaji.

Způsobilým výdajem jsou pouze splátky vztahující se k období realizace projektu.

DOKLADOVÁNÍ

leasingová smlouva, splátkový kalendář

přijaté faktury vystavené za jednotlivé splátky

doklad o úhradě

výpočet poměrné způsobilé části leasingu

6.7.2. OPERATIVNÍ LEASING

Pravidla způsobilosti

PŘEDMĚT LEASINGU

Operativní leasing je způsobilým výdajem i v případě, že předmět tohoto leasingu není způsobilý pro spolufinancování z fondů EU. V tomto případě je nutné prokázat, že předmět leasingu je nezbytný pro realizaci projektu.

Pokud poskytovatel podpory zařadí operativní leasing mezi způsobilé výdaje, je doporučeno upřesnit, jaké předměty lze touto formou financovat, nebo uvést, které předměty touto formou financovat nelze (případně je možné uvést obojí).

VÝŠE ZPŮSOBILÉHO VÝDAJE

Způsobilé jsou pouze splátky, které se vztahují k období realizace projektu a současně k období, po které byl předmět leasingu pro daný projekt využíván.

DOKLADOVÁNÍ

leasingová smlouva, splátkový kalendář

přijaté faktury vystavené za jednotlivé splátky

doklad o úhradě

výpočet poměrné způsobilé části leasingu

6.8. MATERIÁL A ZÁSoby

Pravidla způsobilosti

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Z kategorie výdajů za materiál a zásoby jsou způsobilými výdaji takové výdaje, které jsou nezbytné pro naplnění cílů projektu.

Jedná se zejména o materiál, movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění, dále nedokončenou výrobu a polotovary, výrobky atd. dle prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví.

DOKLADOVÁNÍ

objednávka / smlouva

inventurní karta, účetní doklad o pohybu zboží a spotřebování nebo vytvoření výrobku
tam, kde je to relevantní

faktura, pokladní doklad

dodací list

doklad o úhradě

6.9. OSOBNÍ VÝDAJE

Pravidla způsobilosti

ZAPOJENÍ DO PROJEKTU

Povinným předpokladem pro způsobilost osobních výdajů je přímé zapojení osoby do realizace projektu.

MZDOVÉ VÝDAJE

Základním způsobilým výdajem v oblasti osobních výdajů jsou mzdové výdaje, tj.:

- **hrubá mzda, plat nebo odměna z dohod³¹ zaměstnanců³² pracujících na projektu (popř. její alikvotní části)**

včetně náhrad, resp. příplatků či jiných benefitů, které zaměstnanci náleží na základě právního předpisu, kolektivní smlouvy/dohody nebo vnitřního předpisu zaměstnavatele upravujícího pracovní či služební poměr

³¹ Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, tj. dohoda o provedení práce (DPP), dohoda o pracovní činnosti (DPČ).

³² Zaměstnanci jsou pro účely metodického pokynu myšleni jak zaměstnanci dle zákoníku práce, tak státní zaměstnanci dle zákona o státní službě a pracovníci vykonávající svou činnost na základě DPČ/DPP.

(např. za dovolenou, práci přesčas, práci ve svátek, dále odměny/prémie za činnosti s projektem související apod.).

**VÝDAJE ZAMĚSTNAVATELE
ZA ZAMĚSTNANCE**

Způsobilým výdajem jsou zákonem (či jiným právním předpisem, případně kolektivní smlouvou/dohodou nebo vnitřním předpisem zaměstnavatele) stanovené výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu, popř. jejich alikvotní část odpovídající zapojení zaměstnance do realizace daného projektu.

**PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE
NA STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCE**

Mezi benefity, které jsou způsobilé pro úhradu z fondů EU, se řadí i příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnance na základě kolektivní smlouvy/dohody nebo vnitřního předpisu zaměstnavatele.

Příspěvek na stravování je způsobilý, pouze pokud přítomnost zaměstnance v práci během této stanovené směny trvá alespoň 3 hodiny.

Nezpůsobilá pro úhradu z fondů EU je pouze ta část příspěvku na stravování, kterou si zaměstnanec hradí sám, avšak v případě, že je odvod do FKSP v rámci fondů EU nárokován samostatně, tak v rámci příspěvku na stravování již tento podíl za FKSP také není způsobilý, aby nedocházelo ke dvojímu financování.

**OSOBNÍ PŘEKÁŽKY
V PRÁCI ČI SLUŽBĚ
NA STRANĚ ZAMĚSTNANCE**

Za způsobilé výdaje lze považovat i tzv. náhrady mzdy, platu či odměny z dohod které jsou vypláceny v případě, že se na straně zaměstnance vyskytnou osobní překážky v práci či službě.

Za takové překážky na straně zaměstnance lze považovat např. překážku v práci spočívající ve zdravotní indispozici (tzv. indispoziční volno), vyšetření nebo ošetření u lékaře, svatbu, narození dítěte, promoci, účast na pohřbu rodinného příslušníka apod.

Rozsah překážek na straně zaměstnance a konkrétní podmínky poskytování veškerých náhrad jsou určeny buď právním předpisem, kolektivní smlouvou/dohodou nebo vnitřním předpisem zaměstnavatele.

Výše náhrady je vždy způsobilá v celé své poměrné výši dle zapojení zaměstnance do projektu, bez ohledu na faktory mající bezprostřední vliv na určení/výpočet výše náhrad (například jiný zdroj financování v předchozím čtvrtletí roku, krácení nezpůsobilých mzdových výdajů za předchozí období apod.).

DOVOLENÁ

V projektech spolufinancovaných z fondů EU je způsobilým výdajem náhrada mzdy, platu či odměny za dovolenou odpovídající míře zapojení zaměstnance do realizace projektu.

Způsobilým výdajem je rovněž náhrada za dovolenou, na kterou vznikl zaměstnanci nárok v jednom kalendářním roce a tato dovolená byla převedena a čerpána až v roce následujícím. Stejně tak je způsobilá náhrada mzdy/platu za nevyčerpanou dovolenou.

Náhrady za dovolenou jsou v projektu rovněž způsobilé i v případě, že nárok na dovolenou vznikl zaměstnanci u zaměstnavatele za období před samotným zapojením zaměstnance do projektu.

PŘEKRÝVÁNÍ ÚVAZKŮ	<p>Pracovní úvazky zaměstnance se nesmí časově překrývat a není možné, aby byl placen za stejnou činnost vícekrát. Úvazek osoby, u které je odměňování i jen částečně hrazeno z prostředků fondů EU, může být maximálně 1,0 (v relevantních a oprávněných případech maximálně 1,2) v součtu u příjemce a případně partnerů zapojených do daného projektu (tj. všechny úvazky u příjemce a partnerů pokrývající jak projektové, tak mimoprojektové aktivity).</p>
PŘEKRÝVÁNÍ PRACOVNÍCH POMĚRŮ	<p>Dojde-li k překrytí pracovních poměrů dvou zaměstnanců podílejících se na realizaci projektu spolufinancovaného z fondů EU za účelem nahrazení jednoho druhým, lze osobní výdaje obou těchto zaměstnanců považovat za způsobilé pro příspěvky z fondů EU maximálně po dobu 2 měsíců.</p>
SPECIFIKA OSOBNÍCH VÝDAJŮ ZAMĚSTNANCŮ IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY FONDŮ EU	<p>Z prostředků technické pomoci programů je možné hradit výdaje za zaměstnance (osobní výdaje, výdaje na vzdělávání a další) s uzavřenou pracovní smlouvou na plný či částečný pracovní úvazek, zaměstnance ve služebním poměru a zaměstnance vykonávající činnosti na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, kteří implementují daný program, resp. fondy EU, minimálně z 25 % své pracovní činnosti nebo výkonu služby; v případě, že se zaměstnanec podílí na implementaci více programů / programových období, je celkové procento zapojení dáno jejich součtem.</p> <p>V rámci osobních výdajů je způsobilým výdajem též tzv. motivační příplatek nebo tzv. motivační odměna související s pracovními/služebními výsledky při implementaci fondů EU, jejichž cílem je motivace a stabilizace zaměstnanců. V rámci jednoho subjektu implementace je možné využít pouze jeden z těchto způsobů vyplácení. Tyto výdaje nejsou relevantní pro zaměstnance na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr dle zákoníku práce (DPP a DPČ).</p> <p>Činnost vztahující se k implementaci programu, resp. fondům EU musí být trvale uvedena v náplni činnosti příslušného útvaru, odpovídá druhu práce zaměstnance a je příslušným útvarem prokazatelně vykonávána; dále musí být uvedena v popisu služebního místa/ pracovní náplni zaměstnance (nebo v dohodě o pracích konaných mimo pracovní poměr) a je příslušným zaměstnancem prokazatelně vykonávána.</p> <p>V případě změny služebního zařazení státního zaměstnance a jeho následném zařazení na jiné služební místo v rámci jiného služebního úřadu a za podmínky, že státnímu zaměstnanci zůstane dle platné legislativy a za dodržení výše uvedených podmínek zachován nárok na vyčerpání zbylé dovolené i na novém služebním místě, lze považovat tyto výdaje za způsobilé.</p> <p>Způsobilým výdajem je také dovolená čerpaná mezi mateřskou a rodičovskou dovolenou.</p>

DOKLADOVÁNÍ

Z předložených dokladů (jejich forma a obsah se může lišit u jednotlivých účetních jednotek) dokládajících výši způsobilých osobních výdajů musí vždy jednoznačně vyplynout celková výše způsobilých osobních výdajů **s vazbou výhradně na daný projekt**. Při zpracování osobních údajů je nutné dodržovat zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru/pracovní smlouvy/dohody, příp. dodatky při změně Rozhodnutí, pracovní smlouvy nebo dohody

mzdové rekapitulace či jiné vhodné formy doložení celkových způsobilých mzdových výdajů zaměstnanců (např. **mzdové listy, výplatní listky, sjetiny ze mzdového systému**) za sledované období, které musí obsahovat informace, umožňující řádné provedení kontroly výše osobních výdajů souvisejících s projektem např.

- údaje o výši hrubé mzdy/platu/odměny z dohody odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance za sledované období,
- počtu odpracovaných hodin, počtu hodin dovolené, nemocenské a dalších překážek v práci,
- výši odvodů na sociální a zdravotní pojištění v poměru ke způsobilé hrubé mzdě zaměstnance pro projekt,
- výši zálohy na daň z příjmů fyzických osob a případně výši srážkové daně, a o dalších srážkách (spoření, splátkách půjček apod.).

doklady o úhradě / odpovídající výstupy z účetního nebo jiného systému zaměstnavatele / čestné prohlášení³³ prokazující úhradu

6.10. CESTOVNÍ NÁHRADY

Pravidla způsobilosti

	Cestovní náhrady musí souviset s cíli projektu, být pro něj nezbytné a být realizovány osobami, které jsou zapojeny do realizace projektu.
PRINCIPY ZPŮSOBILOSTI	Cestovní náhrady jsou vymezeny v zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), konkrétně: <ul style="list-style-type: none">▪ §156 - §172 pro zaměstnance zaměstnavatele, který není uveden v §109 odst. 3³⁴;

³³ Pokud se poskytovatel podpory rozhodne využít čestné prohlášení jako formu doložení úhrady mzdových výdajů, je nezbytné provést kontrolu dokladů prokazujících úhradu alespoň na vzorku, a to v souladu s čl. 5 odst. 6 MP Kontrola finančních prostředků poskytovaných z fondů EU v programovém období 2021-2027.

³⁴ Tj. zaměstnavatel, jímž je stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, jejíž výdaje na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů, školská právnická osoba zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podle školského zákona.

- §173 - §181 pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v §109 odst. 3.

Cestovní náhrady (sazby stravného i dalších cestovních náhrad) se mohou ročně měnit na základě vyhlášky MPSV vždy k 1. lednu daného roku v souladu s §189 zákoníku práce, Konkrétní sazby cestovních náhrad se pak řídí vnitřním předpisem zaměstnavatele. Způsobilé výdaje spojené s cestovními náhradami musí odpovídat cenám obvyklým v místě a čase realizace projektu.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Mezi výdaje související s provedením pracovních cest patří zejména:

- **jízdní výdaje** – zahrnuje jízdné všemi druhy veřejných dopravních prostředků, včetně výdajů na letenky, výdajů na autotaxi, dále náhradu za použití vlastních osobních motorových vozidel pracovníků při pracovních cestách a služebních motorových vozidel;
- **výdaje na ubytování**;
- **stravné** – stravné a zahraniční stravné;
- **nutné vedlejší výdaje** (např. pojištění při zahraničních cestách, parkovné, poplatky spojené s pracovní cestou, poplatky za použití telefonu apod.);
- **kapesné** – při zahraničních cestách může zaměstnavatel poskytnout zaměstnanci kapesné v souladu s pravidly pro poskytování cestovních náhrad při zahraničních cestách na základě zákoníku práce a souvisejících právních předpisů.

NÁHRADY ZA CESTY ZAHRA NIČNÍCH EXPERTŮ

V případě, že podmínky daného programu umožňují, aby cestovní náhrady zahraničních expertů byly způsobilým výdajem, při kalkulaci takovýchto náhrad (výdaje za ubytování, stravné, cestovné a kapesné v rámci ČR) se použije denní sazba stanovená Evropskou komisí, tzv. „per diems“. Aktuální sazby per diems jsou uvedeny na webových stránkách [Per diem rates \(europa.eu\)](http://Per diem rates (europa.eu))³⁵

V per diems není zahrnuto cestovné zahraničního experta do ČR a zpět (např. letenka), které může být rovněž způsobilým výdajem.

DOKLADOVÁNÍ

vystavený cestovní příkaz

vyúčtování pracovní cesty

³⁵ Per diems platí pro případy, kdy zahraniční expert zůstává přes noc. V případě, kdy zahraniční expert nezůstává přes noc, platí denní sazba ve výši 75 EUR na úhradu výdajů spojených s pobytem zahraničního experta v ČR stanovená v Nařízení Rady č. (ES, EURATOM) č. 1066/2006, kterým se ode dne 1. července 2006 upravují sazby příspěvků pro služební cesty úředníků a ostatních zaměstnanců Evropských společenství v členských státech. Platí, že v rámci jednoho pobytu experta v ČR se tyto dvě sazby nekombinují.

v případě vzdělávací akce doklad o absolvování vzdělávací akce (např. certifikát), je-li vystaven v případě zahraničních jednání program, pozvánka apod.

cestovní doklady (letenky, doklady o nákupu pohonných hmot, apod.)

v případě výdajů na ubytování **faktury, zjednodušené daňové doklady**

doklad o úhradě

v případě náhrad per diems **smlouva se zahraničním expertem** (nebo **čestné prohlášení experta**) a dokumentace související s účastí zahraničního experta na akci (**pozvánka, program** apod.)

dohoda o pracích konaných mimo pracovní poměr k prokázání nároku na úhradu cestovních náhrad

6.11. NÁKUP SLUŽEB

Pravidla způsobilosti

PRINCIPY ZPŮSOBILOSTI

Výdaje na nákup služeb jsou způsobilé, jestliže přispívají k dosahování předem stanoveného cíle projektu a jsou pro něj nezbytné.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ

Mezi nejčastěji se vyskytující služby, které jsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- výdaje na nákup licence, cloudové služby;
- výdaje na režijní náklady jako jsou nákup vody, energie, telekomunikační služby apod., které jsou stanoveny v poměrné výši odpovídající době a rozsahu využití v rámci projektu;
- výdaje na opravu a údržbu, včetně výdajů na pozáruční servis;
- výdaje na zaškolení pracovníků/obsluhy pořízovaného majetku;
- výdaje na nájemné za najaté movité i nemovité věci (budovy, místnosti, stroje, vozidla apod.);
- výdaje na odborné služby např. právní, technické, finanční poradenství, zpracování analýz a překladů, vedení účetnictví, odborné posudky;
- výdaje na povinnou publicitu projektu;
- výdaje na registrační či účastnické poplatky na konference/veletrhy/vzdělávací, rozvojové či jiné aktivity;
- výdaje na konference/semináře pořádané příjemcem (výdaje zahrnují zejména pronájem prostor, konferenční

techniky, občerstvení, dopravy a ubytování pro cílovou skupinu apod.)

- výdaje na další služby např. úklidové a čisticí služby, poštovní služby apod.

DOKLADOVÁNÍ

objednávka³⁶/smlouva

doklad o poskytnutí služby (např. certifikát; předávací protokol), je-li vystaven

faktura/interní faktura o přeúčtování části výdajů z provozního nebo jiného střediska včetně metodiky výpočtu poměrné části

doklad o úhradě (nerelevantní v případě interní fakturace)

6.11.1. OUTSOURCING V RÁMCI TECHNICKÉ POMOCI

Pro subjekty implementační struktury fondů EU platí povinnost využívat k plnění svých cílů především vlastní administrativní kapacitu. Využití služeb externích dodavatelů (outsourcingu) je omezeno na specifické činnosti, které není buď možné, nebo účelné, hospodárné a efektivní zabezpečit interní administrativní kapacitou.

Subjekt je oprávněn využívat externích dodavatelů služeb výhradně pro následující služby:

- expertní hodnocení projektů,
- překlady a tlumočení,
- tvorbu evaluačních studií nebo analýz,
- vzdělávání zaměstnanců implementační struktury a jeho organizační zajištění,
- zajištění expertů pro posílení a zefektivnění auditní, kontrolní a monitorovací činnosti u projektů,
- realizaci seminářů pro žadatele a příjemce,
- propagaci programu,
- organizační zajištění monitorovacích výborů a obdobných zasedání,
- zpracování mzdového účetnictví,
- specializované právní, ekonomické a jiné nezbytné odborné expertízy a služby,
- právní zastoupení v komplikovaných soudních a správních řízeních,
- správu a vývoj webového portálu, úložiště dokumentů, služby související se zajištěním monitorovacího systému,

³⁶ Při registraci na akci je možné objednávku nahradit print screenem či emailem potvrzujícím on-line registraci ze strany dodavatele.

- vývoj, rozvoj a údržbu informačních systémů³⁷.

6.12. FINANČNÍ VÝDAJE, SPRÁVNÍ A JINÉ POPLATKY

Pravidla způsobilosti	
PRINCIPY ZPŮSOBILOSTI	<p>Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na projekt, příp. požadavek poskytovatele podpory na jejich vynaložení v souvislosti s projektem. Tato podmínka se vztahuje i na pojištění majetku a na správní a místní poplatky.</p>
OBSAHOVÉ VYMEZENÍ	<p>Konkrétní poplatky, které budou u jednotlivých programů považovány za způsobilé výdaje, může specifikovat poskytovatel podpory dle charakteru programu, nicméně se jedná zejména o poplatky za zápis do katastru nemovitostí, vydání rozhodnutí o povolení záměru, výpis z rejstříku trestů, odvody za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu, notářské poplatky, atd.</p> <p>Kromě pojištění majetku a správních a místních poplatků s přímou vazbou na projekt jsou způsobilými výdaji dále také:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bankovní poplatky za mezinárodní finanční transakce; ▪ výdaje za zřízení a vedení účtu nebo účtů a za finanční transakce na tomto účtu, pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů; ▪ výdaje na bankovní záruky nebo záruky poskytnuté jinými finančními institucemi v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR nebo právními předpisy EU. <p>Nezpůsobilým výdajem jsou úroky z dlužných částek, pokuty a penále³⁸.</p>
DOKLADOVÁNÍ	
doklady o zaplacení poplatků	
bankovní výpisy	

³⁷ Kromě MS2021+ se jedná např. o účetní systém platebního orgánu či informační systém AO.

³⁸ Komise nicméně jako způsobilý výdaj připouští úrok z dlužných částek ve formě příspěvku k úhradě úroků nebo příspěvku k ceně záruky, tj. formy dotace, které lze zkombinovat v rámci finančního nástroje do jedné operace.

6.13. DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

DPH je způsobilá, pokud vnitrostátní právní předpisy o DPH neumožňují její navratitelnost. DPH je tak způsobilá:

- pro příjemce, kteří si nemohou nárokovat odpočet DPH na vstupu. Mohou-li si příjemci nárokovat odpočet DPH v poměrné či případně krácené výši, je DPH způsobilá pouze v rozsahu, ve kterém nebylo možné nárok uplatnit. Nárok pro odpočet DPH je vymezen v Díle 10 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. A současně
- se na ně nevztahuje institut vrácení daně, rovněž specifikovaný v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v Díle 11.

Toto platí pro všechny operace bez ohledu na výši celkových nákladů operace³⁹.

Odpovědnost za prokázání, zda se na příjemce vztahuje institut vrácení daně či zda a v jakém rozsahu má nárok na odpočet DPH, nese příjemce.

Pro případ změny daňového statutu příjemce v době realizace, resp. udržitelnosti projektu, která by vedla ke vzniku nároku na odpočet DPH, zaváže poskytovatel podpory příjemce k tomu, aby částku již proplacené DPH právě ve výši vzniklého nároku na odpočet vrátil poskytovateli podpory ve stanovené lhůtě. DPH se stává nezpůsobilým výdajem marným uplynutím této lhůty.

Způsobilá DPH se vztahuje pouze k plněním, která musí být sama považována za způsobilá. V případě, že je plnění způsobilé pouze z alikvotní části, pak je DPH vztahující se k tomuto plnění způsobilá ze stejné alikvotní části. DPH je samostatně nezpůsobilá, pokud na ni není navázán a proplacen související způsobilý výdaj.

V rámci finančních nástrojů je DPH u konečných příjemců způsobilým výdajem. V případě kombinace finančních nástrojů s podporou formou dotace se pravidla stanovená v této kapitole vztahují na tu část investičních výdajů, které jsou podporovány formou dotace.

Přenesená daňová povinnost

V případě, že podle § 92a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty dochází k přenesení daňové povinnosti z dodavatele na příjemce plnění a DPH je způsobilým výdajem, může probíhat kontrola způsobilých výdajů ve dvou fázích. V první fázi jsou ze strany příjemce vyžádány k proplacení fakturované způsobilé výdaje a v následující fázi, po splnění zákonné

³⁹ V případě tzv. "kaskádových projektů", tzn. v situaci, kdy příjemce obdrží podporu, a veškerou tuto podporu kaskádovitě rozdělí mezi různé subjekty, které projekty realizují, se posouzení navratitelnosti DPH provádí na úrovni těchto subjektů.

daňové povinnosti, jsou příjemcem vyžádány k proplacení výdaje připadající na způsobilou DPH v rámci další žádosti o platbu.

V rámci jedné žádosti o platbu je možné proplatit způsobilé výdaje, včetně výdajů připadajících na způsobilou DPH pouze za předpokladu, že v průběhu schvalování a kontroly žádosti o platbu prováděné ze strany poskytovatele podpory/ZS příjemce prokáže splnění daňové povinnosti v souladu s § 101 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Obdobný postup platí i v situaci, kdy daňová povinnost vznikne před vznikem povinnosti uhradit fakturované výdaje. V těchto případech je však příjemce oprávněn vyžádat výdaje připadající na způsobilou DPH nejdříve současně s výdaji na fakturované výdaje. Dle tohoto odstavce se postupuje i v případech, kdy příjemci vzniká povinnost zaplatit DPH přímo správci daně a kdy zároveň DPH představuje způsobilý výdaj.

V případě, kdy příjemci vznikne v příslušném zdaňovacím období nárok na vrácení nadměrného odpočtu (odpočet daně převyšuje daň na výstupu), mohou být prostředky připadající na způsobilou DPH poskytnuty nejdříve po řádném podání daňového přiznání. Je v odpovědnosti poskytovatele podpory/ZS, aby se dostatečným a prokazatelným způsobem (tj. na základě dokumentů předložených příjemcem) ujistil, že nárokováná DPH je uznatelná a že vůči OFS byla daňová povinnost ze strany příjemce splněna. Zároveň tuto skutečnost musí příjemce v případě potřeby doložit všem subjektům implementační struktury/kontrolním orgánům, které mohou v rámci svých činností její prokázání vyžadovat.

6.14. VĚCNÉ PŘÍSPĚVKY

Pravidla způsobilosti	
OBSAHOVÉ VYMEZENÍ	Za věcný příspěvek je pro účely úpravy způsobilosti považováno poskytnutí stavebních prací, služeb, movitého majetku, materiálu, pozemků, staveb a neplacené dobrovolné práce.
VÝŠE ZPŮSOBILÉHO VÝDAJE	Věcné příspěvky mohou být způsobilé do výše příjemcova kofinancování investičních výdajů (platí pro investiční věcný příspěvek) a do výše příjemcova kofinancování neinvestičních výdajů (platí pro neinvestiční věcný příspěvek), a to za předpokladu, že jejich způsobilost umožní pravidla daného programu.
DOLOŽENÍ VLASTNICTVÍ A OCENĚNÍ	V případě, že projekt umožňuje vklad příjemce podpory v podobě věcného příspěvku, je zapotřebí pro účely doložení způsobilých výdajů prokázat jak vlastnictví, tak hodnotu tohoto věcného příspěvku.

Při uplatnění věcného příspěvku je nutno dodržet následující podmínky:

- podpora z veřejných zdrojů poskytnutá na projekt, jehož součástí jsou věcné příspěvky, nesmí po odečtení věcných příspěvků přesáhnout celkové způsobilé výdaje na konci projektu;
- hodnota přisuzovaná věcným příspěvkům nepřesahuje ceny obvyklé na dotyčném trhu;
- hodnotu a poskytnutí věcného příspěvku lze nezávisle posoudit a ověřit;
- v případě poskytnutí pozemků nebo stavby hodnotu osvědčuje nezávislý kvalifikovaný odborník nebo náležitě oprávněný úřední orgán, přičemž tato hodnota nesmí překročit limit 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt;
- v případě věcných příspěvků ve formě neplacené práce (nebo výzkumné/odborné činnosti) se hodnota této práce určuje na základě ověřeného objemu vynaložené pracovní doby a sazby používané při odměňování za rovnocennou práci;
- věcným příspěvkem nemůže být majetek, jež byl pořízen z veřejných zdrojů v rámci projektu (operace), jehož realizace ještě probíhá anebo se nachází ve fázi udržitelnosti.

PODMÍNKY ZPŮSOBILOSTI

DOKLADOVÁNÍ

Věcný příspěvek
ve formě nemovitosti

výpis z katastru nemovitostí⁴⁰

V případě, že vlastnické právo není ještě zaneseno do katastru nemovitostí prostřednictvím **návrhu na vklad do katastru nemovitostí** potvrzeného katastrálním úřadem a smlouvou o nabytí vlastnického práva (např. **kupní smlouva, smlouva darovací**).

znalecký posudek na ocenění nemovitosti, který je vyhotoven podle zákona o oceňování majetku a související platné legislativy

Tento posudek nesmí být starší než 6 měsíců před datem zahrnutí (použití) nemovitosti do projektu.

Věcný příspěvek
ve formě movitého majetku/
materiálu

inventární/skladní karta majetku

znalecký posudek, který je vyhotoven podle zákona o oceňování majetku a související platné legislativy

Tento posudek nesmí být starší než 6 měsíců před datem zahrnutí věcného příspěvku do projektu.

⁴⁰ Platí pro nemovitosti, které se evidují v katastru nemovitostí v souladu se zákonem č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky.

	faktura (na pořízení movitého majetku/materiálu), je-li majetek/materiál pořízen nejpozději 6 měsíců před datem zahrnutí (použití) movitého majetku/materiálu do projektu
Věcný příspěvek ve formě služeb/stavebních prací	průkazný průzkum trhu na tržní cenu/znalecký posudek Znalecký posudek nesmí být starší než 6 měsíců před datem zahrnutí věcného příspěvku do projektu.
	dobrovolnická smlouva
Věcný příspěvek ve formě neplacené dobrovolné práce	pracovní výkaz , případně jiný dokument k ověření objemu vynaložené pracovní doby
	průkazný průzkum trhu na doložení sazby při odměňování za rovnocennou práci

7. ZJEDNODUŠENÉ METODY VYKAZOVÁNÍ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍ S NÁKLADY

ZMV a FNN jsou považovány za nástroje, jejichž cílem je zjednodušit provádění politiky soudržnosti a snížit administrativní zátěž.

Nastavení ZMV a FNN je v plné kompetenci poskytovatele podpory. Posouzení způsobu nastavení ZMV a FNN provedené AO před zahájením jejich využívání významně snižuje riziko zjištění systémových pochybení.

Při nastavení a využití ZMV a FNN je nutné dodržet zásady rovného zacházení, transparentnosti a postupovat konzistentním, jednoznačným a nediskriminačním způsobem.

ZMV	I když jsou ZMV založeny na nákladech, náklady se neprokazují, ale uplatňují se předem stanovené standardní sazby a částky, které představují odhad skutečných výdajů vynaložených příjemcem za účelem realizace projektu.
FNN	FNN je založeno na výkonu bez vazby na náklady, přičemž platby příspěvku EU jsou vázány buď na dosažení výsledků, nebo splnění podmínek.

7.1. NASTAVENÍ A VYUŽITÍ ZJEDNODUŠENÝCH METOD VYKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ A FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍHO S NÁKLADY DLE ÚROVNĚ FINANČNÍCH TOKŮ

Rozlišujeme dvě základní úrovně finančních toků, na nichž je možné nastavit a využít ZMV a FNN:

- a) úroveň Komise a program (financování příspěvku EU založeném na ZMV a/nebo FNN⁴¹, dále jen „vyšší úroveň“) a
- b) úroveň program a příjemce (poskytnutí podpory příjemcům s využitím ZMV a/nebo FNN⁴², dále jen „nižší úroveň“).

⁴¹ Viz čl. 51 písm. (a), (c), (d), (e) a (f), 94 a 95 obecného nařízení.

⁴² Viz čl. 53 odst. 1 písm. (b), (c), (d), (e) a (f) obecného nařízení. Obecné nařízení a specifická nařízení k Fondům mohou stanovit částky a sazby ZMV, které lze přímo aplikovat bez nutnosti provádět jejich výpočet a předložit k posouzení a schválení Komisi a Auditnímu orgánu, jedná se o tzv. off-the-shelf metody.

NASTAVENÍ ZMV A FNN DLE ÚROVNĚ FINANČNÍCH TOKŮ

VYŠŠÍ ÚROVEŇ ČL. 51, 94 A 95 OBECNÉHO NAŘÍZENÍ

Způsob nastavení ZMV nebo způsob využití FNN (dále jen „metoda“) jsou uvedeny **v rámci programu a schváleny Komisí** (při předložení programu ke schválení Komisí nebo na základě změny programu, která podléhá schválení Komisí)⁴³.

Povinné ex ante posouzení a schválení nastavení ZMV ze strany AO.⁴⁴

Právní jistota nenapadnutelnosti metody, kdy metoda, resp. její nastavení nebude předmětem kontrol a auditů.

Předmětem kontrol a auditů bude ověření správné aplikace metody a dodržení všech pravidel implementace.

Povinnost metodu, která byla schválena Komisí, **využít.**

NIŽŠÍ ÚROVEŇ ČL. 52 A 53 OBECNÉHO NAŘÍZENÍ

Metoda **není předkládána ke schválení Komisí**, není součástí programu. Musí být zapracována v řídicí dokumentaci poskytovatele podpory.

Ex ante posouzení nastavení ZMV ze strany AO⁴⁵ není povinné, ale **lze jej doporučit.**

Metoda, její aplikace a dodržení všech pravidel implementace bude předmětem kontrol a auditů, tzn. kontrola zahrnuje také splnění stanovených podmínek z hlediska výstupů a výsledků a správnosti uplatnění paušálních sazeb / jednotkových nákladů / jednorázových částek.

Všechny metody lze použít na všech úrovních finančních toků. Výběr jedné možnosti na jedné úrovni nemusí nutně znamenat, že je třeba použít stejnou možnost na druhé úrovni.

⁴³ Pro přepočtení částek nastavených jednotkových nákladů a jednorázových částek z Kč na EUR pro účely jejich schválení v dodatku 1 programu a jejich vykázání v žádostech o platbu EK se použije pevný kurz 23,50 Kč/EUR.

⁴⁴ Viz Metodická informace k poradenské činnosti auditního orgánu při přípravě zjednodušených metod vykazování.

⁴⁵ Viz Metodická informace k poradenské činnosti auditního orgánu při přípravě zjednodušených metod vykazování.

VYUŽITÍ ZMV A FNN NA VYŠŠÍ ÚROVNI

VYŠŠÍ ÚROVEŇ
ČL. 51, 94 A 95 OBECNÉHO
NAŘÍZENÍ

V případě využití ZMV a FNN na úrovni Komise a programu je možné využít jakoukoliv formu podpory příjemců dle čl. 53 obecného nařízení.

VYUŽITÍ ZMV A FNN POUZE NA NIŽŠÍ ÚROVNI

NIŽŠÍ ÚROVEŇ ČL. 52 A 53
OBECNÉHO NAŘÍZENÍ

V případě využití ZMV je příspěvek EU proplácen jako úhrada podpory poskytnuté příjemcům dle čl. 52 až 56 obecného nařízení.

V případě využití FNN je nutné využít stejnou formu financování na úrovni Komise a programu. V daném případě to znamená, že daná metoda musí být stanovena v programu⁴⁶ a podléhá schválení Komisí.

⁴⁶ Viz šablona programu dle přílohy V obecného nařízení (kapitola 8, dodatek 2).

7.2. ZJEDNODUŠENÉ METODY VYKAZOVÁNÍ

Mezi ZMV patří jednotkové náklady, paušální sazby a jednorázové částky.

Všechny uvedené možnosti je možné navzájem i spolu s úplným vykazováním nákladů kombinovat⁴⁷, avšak pouze tehdy,

- a) pokud se každá z nich vztahuje na jinou kategorii nákladů,
- b) pokud se použijí pro různé projekty, které tvoří součást operace, nebo
- c) pokud se použijí na jednotlivé po sobě jdoucí fáze jedné operace.

ZMV lze využít, pokud má podpora operací formu dotace a návratné finanční výpomoci.

7.2.1. POVINNOST VYUŽÍT ZMV

Čl. 53 odst. 2 obecného nařízení stanoví povinnost využít ZMV na financování podpory příjemcům. Způsobilé náklady musí být proplaceny formou ZMV, pouze příspěvky a odměny účastníků operace a náklady, které tvoří základ pro aplikaci paušální sazby, je možné financovat formou skutečného vykazování nákladů.

Tato povinnost platí pro operace spolufinancované z EFRR, ESF+ a FST, pokud:

- jejich celkové náklady nepřevyšují 200 000 EUR⁴⁸ a
- podpora je poskytnuta v režimu de minimis⁴⁹ nebo mimo režim veřejné podpory⁵⁰.

Tato povinnost neplatí pro operace v oblasti výzkumu a inovací za předpokladu, že monitorovací výbor pro tuto výjimku udělí předem souhlas.

7.2.2. METODY ZMV

V případě ZMV se za způsobilé výdaje považují částky vypočtené na základě čl. 53 odst. 3 obecného nařízení.

Metody ZMV jsou uvedeny v čl. 53 odst. 3 písm. a) až e) obecného nařízení a musí být:

- nastaveny předem a řádně zdokumentovány

⁴⁷ Viz čl. 53 odst. 1 písm. e) obecného nařízení.

⁴⁸ Pro určení, zda se jedná o operaci nepřesahující 200 000 EUR je rozhodující přepočtení částky v EUR dle měsíčního kurzu Komise platného v den vydání právního aktu. V případě, kdy po vydání právního aktu o poskytnutí / převodu podpory dojde k překročení této hodnoty, a to bez ohledu na důvod (např. dodatečné navýšení rozsahu projektu, zvýšení cen) nebo v případě, kdy projekt, jehož plánovaná výše celkových nákladů převyšovala 200 000 EUR a v průběhu realizace projektu došlo k jejímu snížení pod 200 000 EUR, nebude mít daná okolnost vliv na formu financování operace stanovenou v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory.

⁴⁹ Dle nařízení Komise (EU) č. 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis a Nařízení Komise (EU) č. 2023/2832 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.

⁵⁰ Viz čl. 107-109 Smlouvy o fungování EU.

- zapracovány buď v programu⁵¹ a/nebo v řídicí dokumentaci poskytovatele podpory, odkaz na ně musí být uveden ve výzvě pro předkládání žádostí o podporu a v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory;
- v případě jejich aplikace na vyšší úrovni předem konzultovány a ověřeny AO.⁵²

V případě využití ZMV na vyšší úrovni se za metodu považuje způsob nastavení ZMV uvedený v programu a schválený Komisí⁵³. V případě využití ZMV na nižší úrovni se za metodu považuje způsob nastavení ZMV schválený poskytovatelem podpory a uvedený v řídicí dokumentaci programu.

Využití ZMV je postaveno na rozumné a obezřetné hypotéze zajišťující, že použité zjednodušené náklady představují spolehlivou náhradu skutečných nákladů. V daném případě se nastavené částky nebo sazby mohou odlišovat (mohou být vyšší nebo nižší) od skutečně vynaložených a proplacených výdajů, což se považuje za přijatelné.

Nastavené částky nebo sazby nelze v průběhu operace nebo po jejím dokončení měnit s cílem kompenzovat případné zvýšení nákladů nebo nevyužití alokace výzvy, pokud úprava částky nebo sazby není předem popsána v metodě a ve výzvě pro předkládání žádostí o podporu.

Rovněž není možné s ohledem na zachování rovného přístupu k příjemcům použít ZMV retrospektivně na operace, financované na základě skutečně vynaložených výdajů.

Výjimečně je možné u víceletých operací po dokončení první fáze operace nastavit ZMV pro zbývající část operace. V tomto případě je nutné oddělit období a aktivity, vztahující se k jednotlivým fázím operace.

Úprava metody, která byla předvídána a v metodě již předem schválena, může být aplikována bez nutnosti zajistit opětovné posouzení a schválení metody.

Bližší informace k nastavení a využití ZMV jsou k dispozici na úložišti SharePoint PS Metodika.

⁵¹ Dané platí pouze v případě, kdy je ZMV využívána na úrovni Komise a program. Údaje k ZMV tvoří součást přílohy šablony programu (viz příloha V, dodatek 1 obecného nařízení), který se předkládá Komisi ke schválení. ZMV mohou být v programu zavedeny rovněž později po jeho schválení na základě změny programu schválené Komisí.

⁵² Viz Metodická informace k poradenské činnosti auditního orgánu při přípravě zjednodušených metod vykazování.

⁵³ Dané se nevztahuje na ZMV, které jsou přímo aplikovatelné bez nutnosti je uvádět v programu a které nepodléhají schválení Komisí, mezi něž patří off-the-shelf sazby v obecném nařízení nebo ZMV stanovené v delegovaném aktu Komise.

7.2.3. ZMV V OPERACÍCH REALIZOVANÝCH PROSTŘEDNICTVÍM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Na financování nákladů projektu, jež jsou částečně či plně realizovány prostřednictvím jedné nebo více veřejných zakázek, lze rovněž využít ZMV.

Plnění pravidel pro zadávání veřejných zakázek není podmínkou pro platbu podpory, která se vztahuje k nákladům stanovených jednou z forem ZMV (tj. nemá vliv na způsobilost výdajů financovaných pomocí ZMV) a není předmětem kontroly ze strany poskytovatele podpory.

Využití ZMV nezbavuje povinnosti poskytovatele podpory zavázat příjemce k dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek⁵⁴.

Poskytovatelé podpory nejsou povinni u nepřímých nákladů, které jsou financovány formou ZMV, elektronicky zaznamenávat a uchovávat údaje o veřejné zakázce dle polí 23 a 24 přílohy XVII obecného nařízení, tj. údaje o dodavatelích, jejich skutečných vlastnících, smlouvách a subdodavatelích.

Pokud metoda ZMV pokrývá přímé i nepřímé náklady, požadavek na zaznamenávání a uchovávání údajů dle vybraných polí přílohy XVII obecného nařízení výše se vztahuje pouze na přímé náklady, a to pouze u nadlimitních veřejných zakázek a subdodávek první úrovně v celkové hodnotě nad 50 000 EUR⁵⁵. Poskytovatel zaváže příjemce k poskytnutí údajů pro plnění evidenční povinnosti.

V případě, že jsou touto nadlimitní veřejnou zakázkou kryty pouze výdaje ZMV, může poskytovatel pro účely její evidence využít checkbox „Zakázka financována formou ZMV“, zapracovaný v modulu Veřejné zakázky v rámci MS2021+. Tím dojde ke splnění evidenční povinnosti stanovené v čl. 72 (1) písm. e) obecného nařízení pro evidenci veřejných zakázek financovaných formou ZMV.

7.2.4. ZMV V OPERACÍCH ZAKLÁDAJÍCÍCH VEŘEJNOU PODPORU

Využití ZMV nezbavuje povinnosti poskytovatele podpory zajistit soulad s pravidly veřejné podpory. Čl. 7 GBER umožňuje ZMV v případě operací zakládajících veřejnou podporu⁵⁶

⁵⁴ Viz zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

⁵⁵ Pro účely převodu částky plnění subdodavatele jako limitu pro elektronickou evidenci dat dle pole 24 se použije měsíční kurz Komise platný v den uzavření smlouvy mezi dodavatelem a subdodavatelem o poskytnutí subdodávky na plnění veřejné zakázky.

⁵⁶ Čl. 107 – 109 Smlouvy o fungování EU.

použít, a stanoví, že výši způsobilých nákladů lze vypočítat v souladu se zjednodušeným vykazováním nákladů⁵⁷ za předpokladu, že:

- daná operace je alespoň částečně financována z fondu Unie, u něhož je možné použít zjednodušené vykazování nákladů, a
- daná kategorie nákladů⁵⁸ je způsobilá podle příslušného ustanovení o vyněti.

Poskytovatelé podpory musí:

- vyjmout z kategorií nákladů, které slouží pro výpočet ZMV, náklady, které podle pravidel veřejné podpory nejsou způsobilé pro podporu a zajistit při výpočtu a použití ZMV plnění jak všech pravidel pro fondy EU, tak všech pravidel pro veřejnou podporu, včetně respektování maximální míry a výše podpory,
- v metodě k ZMV jasně definovat kategorie nákladů, které vstupují do výpočtu ZMV za účelem ověření, že se jedná o způsobilé náklady a jsou vyloučeny všechny nezpůsobilé náklady dle pravidel veřejné podpory,
- ve výzvě pro předkládání žádostí o podporu a v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory uvést všechny náklady, které jsou způsobilé pro podporu operace z fondů EU a které jsou rovněž způsobilé dle GBER v rámci dané kategorie podpory, včetně všech ostatních podmínek pro poskytnutí veřejné podpory.

Použití ZMV nezávisí na tom, jestli je podpora vyjádřena v maximální výši (přístup založený na schodku financování) nebo jako intenzita (maximální podpora představuje procento způsobilých nákladů). Žádný z uvedených přístupů nebrání použití ZMV.

V případě využití paušální sazby na nepřímé náklady mohou být nepřímé náklady považovány za způsobilé pouze tehdy, pokud jsou provozní náklady vymezeny jako způsobilé náklady v rámci GBER (tedy nepřímé náklady jsou podskupinou provozních nákladů dle definice uvedené v čl. 2 odst. 39 GBER⁵⁹ jakožto způsobilých nákladů). V případě využití paušální sazby dle čl. 56 obecného nařízení je nutné v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory jasně stanovit kategorie nákladů, které jsou financovány paušální sazbou.

⁵⁷ V případě využití ZMV dle čl. 53, 54, 55 a 56 obecného nařízení, částka či sazba stanovená dle jedné z metod výpočtu ZMV bude použita pro účely kontroly dodržování pravidel veřejné podpory, včetně míry podpory. Musí být ověřeno, že částka či sazba je v souladu s maximální mírou a výší podpory stanovenou v GBER a stropy pro aplikaci GBER.

⁵⁸ Kategorie nákladů vstupující do výpočtu jednotkového nákladu nebo jednorázové částky nebo kategorie nákladů pokrytá paušální sazbou.

⁵⁹ Mezi provozní náklady patří takové náklady, jako např. osobní náklady, náklady na materiál, smluvní služby, komunikaci, energii, údržbu, nájemné, správní náklady, ale nepatří k nim odpisy a finanční náklady, pokud se na ně vztahovala investiční podpora.

V případě využití ZMV v rámci operace s podporou de minimis je rovněž nutné dodržet všechny podmínky stanovené v nařízení de minimis⁶⁰.

Na podporu de minimis se aplikují stejná pravidla a postupy bez ohledu na to, zda je podpora financována na základě skutečně vynaložených výdajů nebo stanovena s využitím ZMV.

Poskytovatel podpory musí ověřit, že poskytnutá podpora:

- spadá do působnosti nařízení de minimis
- je v souladu se stropy stanovenými v nařízení de minimis⁶¹
- je v souladu s požadavky na výpočet hrubého grantového ekvivalentu dle nařízení de minimis
- je v souladu s požadavky na kumulaci dle nařízení de minimis.

Poskytovatel podpory dále musí zajistit, že při poskytnutí podpory de minimis byly dodrženy všechny požadavky na sledování stanovené v nařízení de minimis.

7.2.5. ZMV V TECHNICKÉ POMOCI

Financování technické pomoci na úrovni programu a příjemce je možné zajistit s využitím ZMV, a to i při zvoleném způsobu financování technické pomoci na úrovni Komise a programu dle čl. 51 písm. b) a v souladu s čl. 36 odst. 3 a 4 obecného nařízení.

V daném případě je nutné respektovat nepřekročení stropu stanoveného obecným nařízením a alokace na technickou pomoc v rámci programu.

Forma ZMV, podmínky pro její využití, kontrolní mechanismy a způsob administrace žádosti o platbu příspěvku EU a národního spolufinancování musí poskytovatel podpory jasně stanovit v řídicí dokumentaci a projednat s AO.

⁶⁰ Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (nařízení de minimis)) a Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.

⁶¹ Celková výše podpory de minimis, kterou členský stát poskytne jednomu podniku, nesmí za tři po sobě jdoucí účetní období překročit 200 000 EUR (specifická pravidla se aplikují v oblasti silniční nákladní dopravy) nebo 500 000 EUR v případě podpory udílené podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu. Strop pro podporu de minimis se aplikuje na celou poskytnutou podporu de minimis bez ohledu na způsob jejího financování (tj. jak na základě skutečně vynaložených výdajů, tak na základě aplikace paušální sazby, jednotkového nákladu nebo formou jednorázové částky).

7.3. FINANCOVÁNÍ NESOUVISEJÍCÍ S NÁKLADY

Jedná se o model financování operací bez vazby na náklady, ve kterém jsou platby založeny na splnění podmínek (kroků implementace) nebo dosažení výsledků bez ohledu na skutečné výdaje vzniklé při jejich dosažení.

Poskytovatel podpory může rozhodnout, že podpora operací v rámci celé priority programu nebo její části bude financována prostřednictvím FNN. Využití FNN musí být zakotveno v programu⁶² a podléhá schválení Komisí.

Hlavní prvky, které jsou pro účely FNN nastaveny a schvalovány, jsou následující:

- určení priority nebo její části, pro niž bude využita forma FNN,
- určení celkové částky, na kterou se vztahuje FNN⁶³,
- popis druhů operací / aktivit, podpořených pomocí FNN,
- popis podmínek, které mají být splněny / výsledky, které mají být dosaženy, případné průběžné výsledky podmiňující úhradu ze strany Komise v souladu s harmonogramem úhrad,
- stanovení lhůty pro splnění podmínek a dosažení výsledků⁶⁴,
- uvedení názvu ukazatele a jednotky měření ukazatele,
- popis metody pro úpravy jednotky měření ukazatele,
- popis harmonogramu plateb příspěvku EU a související částky spojené s pokrokem v plnění podmínek nebo dosahování výsledků,
- popis způsobu ověření dosažení výsledku nebo splnění podmínek (případně průběžných výsledků), specifikace dokumentů, které se použijí k ověření výsledků či podmínek,
- specifikace opatření pro zajištění auditní stopy,
- specifikace zamýšleného typu způsobu úhrady podpory příjemci nebo příjemcům v rámci priority nebo částí priority programů, kterých se týká FNN

8. ZVLÁŠTNÍ ÚPRAVA ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE

Poslední část metodického pokynu pro způsobilost výdajů a jejich vykazování v programovém období 2021-2027 upravuje rámcově další důležité pojmy a instituty, které se způsobilostí výdajů a jejich vykazováním souvisejí. Jde o problematiku pořizování nemovitostí od propojených osob, veřejné podpory, finančních nástrojů, grantů vázaných na podmínky.

⁶² Viz Příloha V obecného nařízení, kapitola 8, dodatek 2.

⁶³ Nutné zajistit dodržování zásady řádného finančního řízení, zejména pokud jde o přiměřenost částek souvisejících s plněním příslušných podmínek nebo dosažením výsledků, použité zdroje musí být přiměřené pro provedené investice.

⁶⁴ Mezi investicemi a viditelnými a měřitelnými výsledky často také dochází k významnému časovému zpoždění, což může činit z používání podmínek výhodnější variantu.

Zmíněna je rovněž problematika křížového financování, uplatnění vyšší moci a přemístění aktivit.

8.1. NÁKUP NEMOVITOSTÍ OD PROPOJENÝCH OSOB

Obecně se za způsobilé výdaje pro podporu z fondů EU nepovažují výdaje související s převody nemovitostí mezi osobami blízkými a osobami majetkově či personálně propojenými (dále jen „propojené osoby“), tj. kdy existuje vazba „propojenosti“ mezi příjemcem a prodávajícím. Tímto není dotčena možnost poskytovatele podpory rozhodnout, že nákup nemovitosti považuje za způsobilý výdaj v rámci programu, a to v souladu s pravidly stanovenými níže.

Cílem je v souladu se zásadou řádného finančního řízení a ochranou finančních zájmů Unie zajistit transparentní, účinný, přiměřený a nediskriminační způsob nabývání nemovitostí, který zajistí účelné vynakládání finančních prostředků z fondů EU a zabrání účelovým a spekulativním převodům nemovitostí mezi propojenými osobami, které mohou vést k umělému navyšování kupní ceny, hrazené z fondů EU, a k situacím, kdy vlastník převáděné nemovitosti a její nabyvatel (příjemce dotace) jsou osoby, které sledují společné hospodářské nebo osobní zájmy s úmyslem získat nepřiměřenou výhodu na úkor prostředků z fondů EU.

Poskytovatelé podpory mohou ve výjimečných a řádně odůvodněných případech souhlasit s převodem nemovitosti mezi propojenými osobami a s jeho podporou z fondů EU za předpokladu, že je vyloučeno spekulativní a účelové jednání osob účastnících se dané transakce, např. kdy se jedná o jedinou možnost vedoucí k naplnění cílů projektu v požadované kvalitě. V případě, že poskytovatel podpory umožní výjimku dle předchozí věty, je povinen nastavit objektivní kritéria pro udělení výjimky a způsob ověření jejich naplnění v pravidlech programu⁶⁵. Poskytovatel podpory musí dále zajistit řádnou auditní stopu k ověření důvodů vedoucích k rozhodnutí o umožnění výjimky.

Případy vazeb mezi příjemcem a prodávajícím jakožto propojenými osobami, kdy existuje vztah propojenosti, jsou uvedeny níže:

- prodávající je osoba jinak majetkově nebo personálně spojená s příjemcem ve smyslu § 23 odst. 7 písm. a) a b) zákona o daních z příjmů, například kdy osoba prodávající je

⁶⁵ Poskytovatel podpory by měl ověřit, že příjemce naplnil alespoň v minimální míře základní zásady vyplývající z § 6 ZZVZ. Jedním z možných dokladů je nezávislý znalecký posudek vyhotovený dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a předložený příjemcem, kterým je prokázáno, že sjednaná cena odráží cenu v místě a čase obvyklou. Znalecký posudek nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením nemovitosti. Příjemce může doložit znalecký posudek vyhotovený i po pořízení nemovitosti, je však nezbytné, aby v posudku bylo uvedeno, že je zpracován k datu pořízení nemovitosti. Způsobilým výdajem je pořizovací cena nemovitosti, maximálně však do výše ceny stanovené znaleckým posudkem. Dalším dokladem může být řádný průzkum trhu doložený příjemcem podpory, prokazující, že nabytá nemovitost od propojené osoby výlučně odpovídá objektivním kritériím pro udělení výjimky stanovené poskytovatelem podpory.

současně osobou podílející se na vedení nebo kontrole příjemce, nebo prodávající je osoba blízká⁶⁶ osobě podílející se na vedení nebo kontrole příjemce;

- prodávající je zaměstnancem příjemce nebo osobou v obdobném poměru;
- prodávající je osoba jednající s příjemcem ve shodě ve smyslu § 78 ZOK, přičemž na osoby, které nepodléhají právní úpravě ZOK, se úprava ZOK použije přiměřeně;
- prodávající je zakladatel příjemce;
- prodávající je ve vztahu k příjemci skutečným majitelem dle zákona č. 37/2021 Sb., zákon o evidenci skutečných majitelů.

V případě krajů a obcí jsou za osobu podílející se na vedení nebo kontrole jiné osoby považováni starostové, hejtmani a členové rady nebo zastupitelstva. V případě jiných právnických osob jakákoliv osoba, která je oprávněna za tuto právnickou osobou jednat nebo nad ní vykonávat kontrolu.

Propojenost se posuzuje za období 5 let před vyhlášením výzvy k předkládání žádostí o podporu, ve které je projekt realizován.

8.2. VEŘEJNÁ PODPORA

Projekty podpořené příspěvkem z fondů EU nesmí zakládat zakázanou veřejnou podporu⁶⁷.

V případě, že poskytovatel podpory identifikuje, že se jedná o podporu, která splňuje definiční znaky veřejné podpory, má tato skutečnost dopad na způsobilost výdajů podpořených projektů. A to na výši maximální částky poskytnuté podpory (např. podpora de minimis, prahové hodnoty dle příslušných článků GBER), nebo na věcnou, případně i časovou způsobilost výdajů (např. nutnost dodržení motivačního účinku u GBER) dle pravidel aplikované výjimky umožňující slučitelnost veřejné podpory s vnitřním trhem EU.

V případě kategorií podpory, které musí mít motivační účinek dle čl. 6, odst. 1 až 4 GBER, **mohou být práce na projektu zahájeny⁶⁸ až po podání žádosti o podporu** (s výjimkou činností přímo souvisejících s nákupem pozemku a přípravnými pracemi, jakými jsou získání povolení a zpracování studie proveditelnosti, které mohou být zahájeny před podáním žádosti o podporu) s tím, že výdaje vztahující se k projektu, včetně výdajů na nákup pozemků a přípravné práce, mohou být zahrnuty do způsobilých výdajů, pouze pokud byly vynaloženy po podání žádosti o podporu. V případě kategorií podpory, u nichž se dle čl. 6, odst. 5 GBER motivační účinek nevyžaduje, mohou být do způsobilých výdajů zahrnuty i výdaje vztahující se

⁶⁶ Osoba blízká je vymezena v § 22 NOZ.

⁶⁷ Čl. 107-109 Smlouvy o fungování EU.

⁶⁸ Zahájení prací je definováno v čl. 2 (23) GBER jako zahájení stavebních prací v rámci investice, nebo první právně vymahatelný závazek objednat zařízení či jiný závazek, v jehož důsledku se investice stává nezvratnou, podle toho, která událost nastane dříve.

k projektu, které byly vynaloženy před podáním žádosti o podporu (obdobně se postupuje v případě poskytnutí podpory de minimis).

Poskytovatel podpory je povinen ověřit a naplňovat podmínku zákazu podpory podnikům v obtížích⁶⁹ definovaných podle GBER⁷⁰. Jedná se o kritérium jedné z horizontálních základních podmínek⁷¹ a poskytovatel podpory musí před zahájením čerpání prostředků programu prokázat, že má kapacitu a nástroje toto kritérium ověřovat.

8.3. FINANČNÍ NÁSTROJE

Podpora z fondů EU může být ve vhodných oblastech poskytována prostřednictvím tzv. finančních nástrojů (dále jen „FN“). FN mohou být implementovány jako samostatně stojící FN, nebo FN implementované ve struktuře holdingového fondu⁷² (dále jen „HF“). V programovém období 2021–2027 jsou upraveny finanční toky programových prostředků⁷³ do FN/HF novým způsobem. Poskytovatel podpory může do FN/HF vložit až 30 % alokace FN/HF v tzv. počátečním vkladu ihned po podpisu dohody o financování se správcem FN/HF. Následně správce FN/HF (tj. příjemce) poskytovateli podpory rovnou vykazuje způsobilé výdaje z úrovně tzv. konečných příjemců, případně výdaje na řízení/poplatky za správu FN/HF z úrovně příjemce, a poskytovatel podpory mu je ihned proplácí. V okamžiku, kdy je 70 % alokace FN/HF tímto způsobem vykázáno z úrovně konečného příjemce, případně příjemce, dochází k vyúčtování 30 % počátečního vkladu.

Z hlediska způsobilosti výdajů nepředstavují FN/HF výjimku z aplikace obecných pravidel způsobilosti. Pouze v případě časové způsobilosti je nutné rozlišovat mezi tzv. dočasnou a konečnou způsobilostí výdajů z počátečního vkladu. Ve fázi založení FN/HF, tj. při nakládání s počátečním vkladem, lze považovat programové prostředky na jejich založení za dočasně způsobilé a je možné žádat o jejich proplacení z rozpočtu EU. Při částečném či konečném uzavření programu je však nutné doložit, že výdaje vzniklé počátečním vkladem programových prostředků do FN/HF byly následně využity pro financování konkrétních projektů. Pouze výdaje, které byly vyplaceny z FN/HF konečným příjemcům lze považovat za konečně způsobilé. V rámci FN/HF jsou obecně při uzavření programu považovány za způsobilé kromě programových prostředků vyplacených konečným příjemcům (vyčleněných ve prospěch konečných příjemců v případě záruk) také výdaje na řízení/poplatky za správu FN/HF. Vyúčtováním těchto výdajů z počátečního vkladu dojde k ověření jejich konečné způsobilosti.

⁶⁹ Čl. 6 odst. 1 písm. d) Nařízení EFRR a FS, čl. 5 písm. c) Nařízení FST.

⁷⁰ Čl. 2, bod č. 18 GBER.

⁷¹ Čl. 11 a příloha III obecného nařízení.

⁷² Holdingový fond implementuje několik FN, čímž se liší od samostatně stojících FN.

⁷³ Prostředky fondů EU a příslušné národní spolufinancování.

Pro způsobilost výdajů vykazovaných správcem FN/HF z úrovně konečných příjemců, případně výdajů na řízení/poplatků za správu FN/HF z úrovně příjemce, tj. pro ex-post vyúčtování výdajů nad rámec vyúčtování počátečního vkladu, již neplatí rozlišení na dočasnou a konečnou způsobilost. Pro tyto výdaje platí obecná pravidla způsobilosti a postupy jako pro individuální projekty.

8.4. GRANTY VÁZANÉ NA PODMÍNKY⁷⁴

Poskytovatel podpory může příjemci poskytnout prostředky, které jsou za jasně stanovených podmínek implementace plně nebo částečně návratné⁷⁵. Podmínky implementace musí být specifikovány v právním aktu o poskytnutí podpory. Granty vázané na podmínky je vhodné využít zejména pro operace, které v sobě nesou určité riziko, kdy není předem jisté, že výstup či výsledek bude dosažen (např. projekty v oblasti výzkumu a vývoje).

Příjemcem vrácené prostředky se mohou znovu použít ke stejnému účelu nebo v souladu s cíli programu, a to do 31. prosince 2030 v jakékoliv možné formě podpory. Informace o vrácených částkách a jejich opětovném použití musí být uvedeny v Závěrečné zprávě o výkonnosti.

8.5. KŘÍŽOVÉ FINANCOVÁNÍ

Z EFRR a ESF+ lze vzájemně doplňkovým způsobem a v rámci limitu 15 % finančních prostředků poskytovaných EU na každou prioritu programu financovat operaci nebo její část, jejíž výdaje jsou způsobilé pro poskytnutí podpory z druhého fondu, a to za předpokladu, že jsou nezbytné k uspokojivému provedení projektu a přímo s ním souvisejí. Na tyto výdaje se aplikují vždy všechna pravidla způsobilosti uvedeného druhého z dvojice fondů (včetně např. pravidel pro udržitelnost).

Tato možnost se nevztahuje na zdroje EFRR a ESF+, které jsou v souladu s čl. 27 obecného nařízení převedeny do FST.

I v případě využití ZMV je nutné respektovat 15 % strop pro křížové financování na úrovni priority.

V případě financování operace nebo její části na základě jednotkových nákladů nebo jednorázové částky může být použita jednotná metoda zjednodušeného vykazování nákladů ve vztahu k nákladům způsobilým v rámci jednoho i druhého Fondu. Částka⁷⁶ nebo výdaje

⁷⁴ Viz čl. 57 obecného nařízení.

⁷⁵ Prostředky jsou návratitelné např. v případě dosažení předem stanoveného výstupu, výsledku či splnění jiné podmínky.

⁷⁶ Např. v případě jednorázové částky stanovené na základě návrhu rozpočtu.

vztahující se ke křížovému financování musí být nicméně pro každou operaci monitorovány zvlášť na základě údajů použitých v metodě výpočtu ZMV.

V případě paušálních sazeb je nutné pro části operace EFRR a ESF+ aplikovat oddělené paušální sazby. Není možné využít průměrnou hodnotu obou paušálních sazeb, vzhledem k tomu, že je nutné zkontrolovat nepřekročení 15 % stropu pro křížové financování.

8.6. VYŠŠÍ MOC

Pojem „vyšší moc“ má omezený rozsah a jedná se o situaci, která brání plnění povinnosti. Dle ustálené judikatury Soudního dvora EU je vyšší moc založena na kumulativním naplnění třech podmínek, jež předpokládají existenci okolností:

- které nelze přičítat příjemci,
- které jsou nestandardní a nepředvídatelné a
- kterým nešlo přes řádnou péči příjemce zabránit.

Vnitrostátní orgány, které se na vyšší moc odvolávají, musí prokázat její přímé důsledky pro provádění programu nebo jeho části.

Základním předpokladem pro uplatnění vyšší moci je postup příjemce v souladu s principy 3E (minimalizace takových výdajů) a nemožnost jejich úhrady jiným subjektem nebo z jiných zdrojů (např. z pojištění). Poskytovatel podpory informuje příjemce, že musí evidovat a předložit důkazy prokazující okolnosti, které plnění povinností bránily.

Ze strany poskytovatele podpory je třeba provést pečlivé posouzení případ od případu s ohledem na relevantní okolnosti a platný právní rámec. Zároveň je nezbytné zajistit principy proporcionality, rovného zacházení a transparentnosti.

Při posuzování existence zásahu vyšší moci musí poskytovatel podpory u každého projektu zvážit veškeré možnosti na úpravu podmínek pro poskytnutí podpory uvedené v právním aktu za účelem minimalizace dopadů vyšší moci (např. úprava aktivit projektu, prodloužení doby realizace projektu).

Pokud po pečlivém uvážení daného případu dojde poskytovatel podpory k závěru, že splnění podmínek pro poskytnutí podpory nelze zajistit v důsledku zásahu vyšší moci, nejedná se o nesrovnalost, s výjimkou případů, kdy Generální finanční ředitelství nepromine odvod za porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb. z důvodu zásahu vyšší moci či

pokud si příjemce v zákonné lhůtě o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně nepožádá nebo příjemce dotaci nebo její část na výzvu poskytovatele podpory vrátí⁷⁷.

Tímto není dotčena možnost jiných subjektů implementace přezkoumat relevantnost důvodů a naplnění podmínek. Pokud jiný subjekt implementační struktury dojde k závěru, že nejsou podmínky naplněny, může označit daný výdaj jako nezpůsobilý, včetně konstatování, že se jedná o nesrovnalost.

8.7. PŘEMÍSTĚNÍ AKTIVIT⁷⁸

Výdaje naplňující znaky „přemístění“ dle čl. 2 bodu 61a GBER se považují za nezpůsobilé pro podporu z fondů EU.

Pravidlo upravené v čl. 66 odst. 1 obecného nařízení je platné pro všechny druhy podpory z fondů EU. Odkaz na GBER v čl. 2 odst. 27 obecného nařízení se používá pouze pro účely definice "přemístění". Naopak čl. 66 odst. 2 obecného nařízení se omezuje na regionální veřejnou podporu a povinnosti stanovené v GBER a Pokynech k regionální státní podpoře.

„Přemístěním“ se rozumí převedení stejné nebo podobné činnosti⁷⁹, nebo její části z provozovny příjemce v jedné smluvní straně Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“) do provozovny, ve které se podporovaná investice uskutečňuje v jiné smluvní straně Dohody o EHP (podporované provozovny). O převedení se jedná, jestliže:

- výrobek nebo služba v původní a v podporované provozovně slouží alespoň částečně stejným účelům a splňuje stejné požadavky nebo potřeby zákazníků;
- v jedné z původních provozoven příjemce v EHP dojde ve stejné nebo podobné činnosti ke ztrátě pracovních míst.

⁷⁷ Pokud je poskytovatel podpory přesvědčen, že se jednalo o porušení v důsledku vyšší moci, nemusí se jednat o nesrovnalost. Nicméně dochází k porušení podmínek uvedených v právním aktu o poskytnutí / převodu podpory a tedy k podezření na porušení rozpočtové kázně (PRK), poskytovatel podpory je povinen nejdříve vyzvat příjemce k vrácení prostředků (§14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech), s tím, že poskytovatel podpory by měl příjemce v takovémto případě upozornit na to, že pokud prostředky na základě výzvy uhradí, nebude si již moci požádat o prominutí odvodu s ohledem na zásah vyšší moci. Pokud příjemce výzvu neuhradí, poskytovatel podpory informuje OFS, který po provedeném řízení potvrdí či nepotvrdí porušení podmínek, resp. PRK. V případě potvrzení PRK až následně v rámci žádosti o prominutí příjemce bude možné z hlediska rozpočtových pravidel zohlednit, že k porušení podmínek došlo zásahem vyšší moci. Pokud bude odvod v plném rozsahu prominut, bude možné případ finálně uzavřít tak, že nedošlo k nesrovnalosti, protože bude zřejmé, že nenastalo ani PRK.

⁷⁸ Viz čl. 66 obecného nařízení.

⁷⁹ Dle čl. 2 odst. 50 GBER se „stejnou nebo podobnou činností“ rozumí činnosti zařazené do stejné třídy (čtyřmístný číselný kód) statistické klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2, která vyplývá z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech.

Pro účely přemístění se posuzují jak aktivity příjemce podpory, tak všech subjektů, které s ním tvoří jeden ekonomický subjekt, tj. všech partnerských a propojených podniků dle přílohy I GBER.

V případě, kdy EU příspěvek zakládá veřejnou podporu, musí poskytovatel podpory před jejím poskytnutím ověřit, že nedochází k přemístění aktivit ve smyslu čl. 14 (16) GBER⁸⁰.

⁸⁰ Příjemce potvrdí, že neprovedl přemístění do provozovny, ve které se má počáteční investice, na niž se žádá o podporu, uskutečnit, během dvou let předcházejících žádosti o podporu a zaváže se, že tak neučiní až do doby dvou let po dokončení počáteční investice. Pokud jde o závazky přijaté před dnem 31. prosince 2019, jakákoli ztráta pracovních míst u stejné nebo podobné činnosti v jedné z původních provozoven příjemce podpory v EHP, ke které došlo mezi 1. lednem 2020 a 30. červnem 2021, se nepovažuje za převedení ve smyslu čl. 2 odst. 61a GBER.

9. SEZNAM ZKRATEK

AO	Auditní orgán Ministerstva financí ČR
ČR	Česká republika
DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPP	Dohoda o provedení práce
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EHP	Evropský hospodářský prostor
EK	Evropská komise
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond
ESF+	Evropská sociální fond plus
EU	Evropská unie
EUR	EURO (společná měna zemí eurozóny)
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FN	Finanční nástroje
FNN	Financování nesouvisející s náklady
FS	Fond soudržnosti
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
GBER	Obecné nařízení o blokových výjimkách
HF	Holdingový fond
MRR	Méně rozvinuté regiony
MS2021+	Centrální monitorovací systém implementace fondů EU v ČR v programovém období 2021-2027
NOZ	Nový občanský zákoník
OFS	Orgán Finanční správa
PPS ČR-PR	Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika
PR	Přechodové regiony
PS Metodika	Pracovní skupina Metodika
VRR	Více rozvinuté regiony
ZMV	Zjednodušené metody vykazování
ZOK	Zákon o obchodních korporacích

10. ZÁVAZNOST A ÚČINNOST DOKUMENTU

Metodický pokyn je závazným dokumentem pro subjekty implementační struktury fondů EU v programovém období 2021-2027, s výjimkou těch, které jsou zapojeny do implementace PPS ČR-PR. Pro tento program je metodický pokyn doporučujícího charakteru.

Metodický pokyn je aktualizován dle potřeby. V mezidobí provádění aktualizace mohou být vydávána metodická stanoviska ministra/yně pro místní rozvoj, která jsou pro všechny subjekty implementační struktury taktéž závazná.

Metodický pokyn a všechny jeho aktualizace nabudou účinnosti zpravidla 1. den třetího měsíce po měsíci, kdy byl metodický pokyn nebo jeho aktualizovaná verze vydána s tím, že vždy bude přihlédnuto k rozsahu provedených změn tak, aby subjekty implementační struktury měly možnost zapracovat a aplikovat změny do své řídicí dokumentace.

MMR-NOK je povinen při prvním vydání a veškerých následných aktualizacích metodický pokyn zveřejnit na zastřešujících webových stránkách fondů EU (www.dotaceeu.cz) a zároveň informovat dopisem ministra/yně o jeho vydání/aktualizaci subjekty implementační struktury.

V případě rozporu metodického pokynu s právními předpisy EU či ČR mají právní předpisy vždy přednost. Neplatí pro požadavky, které mohou být nad rámec těchto předpisů a slouží pro nastavení koordinace v rámci ČR a dosahování cílů Dohody o partnerství.